

Armon Sana

ESIKOISET RY:N SEURAKUNTALEHTI 1/2024

Jumalan sana on elävä ja voimallinen

– Matti Ihalaisen saarna

Tutkistelu Jeesuksen ruumiin ja veren voimasta

– L.L. Laestadius

Rytkösen suvun vaiheita

Uskon syntien anteeksi antamiseen

ja iankaikkiseen elämään

Esikoiset ry on Suomen evankelisluterilaisen kirkon lestadiolainen herätysliike. Vuonna 2016 perustettu yhdistys jatkaa esikoislestadiolaisuuden vanhaa herätysliikeperinnettä kansankirkkomme yhteydessä. Se nojaa uskossa ja elämässä Raamattuun ja luterilaiseen tunnustukseen. Lähetyskäsken mukaisesti yhdistys haluaa julistaa kaikkialla parannusta ja syntien anteeksiantamusta Jeesuksen nimessä. Sanoman ydin on, että pelastus on uskossa Kristuksen sovitustyöhön. Se tuottaa rakkauden hedelmiä.

Totuus ja armo

”Julista sanaa, astu esiin sopivaan ja sopimattomaan aikaan, nuhtele, moiti ja kehota, aina kärsivällisesti opettaen. Tulee näet aika, jolloin ihmiset eivät siedä kuulla tervettä oppia vaan haalivat itselleen halunsa mukaisia opettajia kuullakseen sitä mitä kulloinkin mieli tekee. He tukkivat korvansa totuudelta ja kääntyvät kuuntelemaan taruja. Mutta pysy sinä järkevänä kaikissa tilanteissa, kestä vaivat, julista evankeliumia ja hoida virkasi tehtävät.” (2. Tim. 4:2–5)

Paavali, joka itse oli vainonnut Kristuksen seurakuntaa, osasi uskoontulonsa jälkeen kokemuksensa avulla neuvoa ja samalla myös edellyttää nuorempaa sananpalvelijaa pitämään esillä tervettä, Kristuksen ja apostolien julistamaa autuuden oppia sekä sopivissa että sopimattomissakin tilanteissa.

Samanlainen kehoitus on erityisen ajankohtainen juuri nyt täällä Suomessakin, kun ihmiset suurin joukoin luopuvat Raamatun totuudesta - uskomaan ja toimimaan omien mielihalujensa mukaan. Valitettavasti monet hengelliset opettajatkin ovat ajautuneet kauaksi Raamatun selvästä sanasta. Lukuisista esimerkeistä ehkä ajankohtaisin on hyväksyvä suhtautuminen samaa sukupuolta olevien ihmisten parisuhteeseen ja avioliittoon. Tämä tarkoittaa käytännössä Raamatun ilmoittaman syntielämän hyväksymistä ja näin ajautumista pois myös kirkkomme tunnustuksesta ja sen keskeisestä auktoriteetista. Vääristynyt opetus Jumalan tahdosta ohjaa ihmisiä välinpitämättömyyteen ja paatumukseen, minkä seurauksena vaiennetaan pelastukseen kutsuva Pyhän Hengen ääni.

Äärettömän suuri kiitoksen aihe on siinä, että meillä on ihmisiä rakastava syntisten Vapahtaja, joka armahtaa jokaista omat syntinsä tuntevaa ja niitä katuvaa ihmistä. Kristuksen kärsimisellä, kuolemalla ja ylösnousemisellaan meille hankkima anteeksiantamus ei ole halpaa armoa, jonka turvin voisimme tietoisesti palvella ja hyväksyä syntiä. Se on armoa, ”joka kasvattaa meitä hylkäämään jumalattomuuden ja maailmalliset himot ja elämään hillitysti, oikeamielisesti ja Jumalaa kunnioittaen tässä maailmassa” (Tit. 2:12). Jokainen armahdusta ja sielun rauhaa kaipaava ihminen saa ottaa uskolla vastaan Jeesuksen suorittaman lunastustyön pelastukseen. Hänen pyhässä nimessään ja kalliisti vuotaneessa sovintoveressään annetaan vieläkin kaikki syntimme anteeksi. Hyvä Paimen on luvannut olla armahdettujen syntisten turvallisena matkaystävänä hyvinä ja pahoina päivinä ajan loppuun asti.

Sakari Siltala

Armon Sana

on Esikoiset ry:n julkaisu

1/2024, 8. vuosikerta
Maaliskuu 2024
Ilmestyy kaksi kertaa
vuodessa.

Lehden toimituskunta

Eero Nieminen (vast.)
Tuomas Halme
Ilpo Harjutsalo
Jyrki Heinonen

Lehden taitto

Hanna Halme

Toimituksen sähköposti

armonsana@esikoiset.fi

www.esikoiset.fi

Paino

Rannikon Lautupaino Oy

Sisältö:

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Taivaallinen Jerusalem
– Martti Luther
- 4 Armon sanoja
- 6 Jumalan sana on elävä ja voimallinen – Matti Ihalaisen saarna
- 11 Kutsu – Ari Koposen runo
- 12 Siunattu hauta vieraalla maalla – Aarne Niemisen leposija
- 14 Näin on Jumala meitä kuljettanut – Rytkösen suvun vaiheita
- 19 Tutkistelu Jeesuksen ruumiin ja veren voimasta – L.L. Laestadius
- 21 Katekismuksen oppilaina – Uskon syntien anteeksiantamiseen ja iankaikkiseen elämään
- 23 Liipolan seurakuntakeskuksen uudistustyöt etenevät
- 25 Esilaulajat kokoontuivat Lahdessa marraskuussa
- 26 Sananpalvelijat kokoontuivat Lahdessa lokakuussa
- 26 Armon sävel -mobiilisovellus
- 27 Osallistu Armon Sanan kehittämiseen!
- 28 Lapset ja nuoret
- 31 Perhepalsta

Taivaallinen Jerusalem

MUTTA SE JERUSALEM, JOKA YLHÄÄLLÄ ON,
ON VAPAA, JA SE ON MEIDÄN ÄITIMME. (GAL. 4:26).

Tämä taivaallinen Jerusalem, joka on ylhäällä, on seurakunta. Toisin sanoen se on koko maanpiirin päällä hajallaan olevat uskovaiset, joilla on sama evankeliumi, sama usko Kristukseen, sama Pyhä Henki ja samat sakramentit.

Älä siis käsitä tuota "ylhäällä"-sanaa viisastelijoiden tapaan, että se tarkoittaisi taivaallista, riemuitsevaa seurakuntaa, vaan että se tarkoittaa maan päällä taistelevaa seurakuntaa. Tätä ei ole syytä ihmetellä; Filippiäiskirjeessähän sanotaan hurskailla olevan yhdyskuntansa taivaissa (Fil. 3:20), ei paikallisesti, vaan kun kristitty uskoo sanomattomia, taivaallisia lahjoja, silloin hän on taivaissa. Ja mikäli hän suorittaa tehtävänsä uskossa, silloin hän askaroi taivaallisissa, kuten Efesolaiskirjeessä sanotaan: *"Hän on siunannut meitä taivaallisissa paikalla hengellisellä siunauksella Kristuksessa"* (Ef. 1:3).

Paavali siis sanoo uuden, taivaallisen Jerusalemin olevan meidän äitimme, josta me olemme syntyneet ja vielä joka päivä synnymme. Tämä tapahtuu hengellisesti sanalla ja sakramenteilla palveltaessa. Käsitämme myös, että Paavali ei aseta ylhäällä olevaa Jerusalemiä maallisen Jerusalemin vastakohdaksi paikallisesti, vaan hengellisesti. Eihän hengellisellä Jerusalemilla, joka sai alkunsa ulkonaisesta, ole mitään määrättyä paikkaa, vaan se on levinnyt koko maailmaan ja on kaikkialla maailmassa, missä on evankeliumin omaavia ja Kristukseen uskovia ihmisiä.

Jerusalem, äitimme, on siis juuri seurakunta, Kristuksen morsian, josta me kaikki synnymme. Hän synnyttää lakkaamatta lapsia maailman loppuun asti

sanan palvelustointa käyttämällä, toisin sanoen opettamalla ja levittämällä evankeliumia; nimenomaan se on synnyttämistä. Evankeliumia hän taas opettaa seuraavasti: me pääsemme vapaiksi lain kirouksesta, synnistä, kuolemasta ja kaikesta muusta onnettomuudesta Kristuksen kautta, emme lain emmekä tekojen avulla. Se Jerusalem siis, joka on ylhäällä, toisin sanoen seurakunta, ei ole alistettu lain ja tekojen alaisuuteen. Se on vapaa ja se on äiti, jolla ei ole lakia, eikä syntiä eikä kuolemaa. Ja millainen äiti on, sellaisia lapsiakin hän synnyttää.

Käsillä oleva vertauskuva siis opettaa ihanasti: seurakunnan pitää yksinomaan opettaa evankeliumia oikein ja puhtaasti ja näin synnyttää lapsia. Näin me kaikki olemme toistemme isiä ja lapsia, sillä me synnymme toinen toisestamme. Seurakuntahan opettaa ja hoivaa meitä, kantaa meitä kohdussaan, helmasaan ja käsivarsillaan sekä kasvattaa meitä Kristuksen muodon mukaisiksi, kunnes pääsemme täyteen miehuuteen. Näin kaikki toimitetaan sanan viralla. Vapaan seurakunnan tehtävänä siis on loppumatta synnyttää lapsia miehelleen eli Jumalalle, toisin sanoen synnyttää sellaisia lapsia, jotka tietävät tulevansa vanhurskaiksi uskosta eikä laista.

*Lähde: Hengellinen Virvoittaja (1952 SLEY)
Martti Lutherin kirjoista koottuja Jumalan sanan tutkisteluja*

Jumalan sanan kylvö

Kun paljon kansaa kokoontui ja ihmisiä kulki joka kaupungista hänen tykönsä, puhui hän vertauksella: "Kylväjä meni kylvämään siementänsä. Ja hänen kylväessään putosi osa tien oheen ja talletui, ja taivaan linnut söivät sen. Ja osa putosi kalliolle, ja oralle noustuaan se kuivettui, kun sillä ei ollut kosteutta. Ja osa putosi orjantappurain sekaan, ja orjantappurat kasvoivat mukana ja tukahuttivat sen. Ja osa putosi hyvään maahan, kasvoi ja teki satakertaisen hedelmän." Tämän sanottuaan hän lausui suurella äänellä: "Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon". (Luuk. 8:4–8)

Tässä on esillä tuttu Vapahtajan puhe Raamatusta. Hän kertoo vertauksen ja myös selittää sen opetuslapsilleen. Näin mekin saamme oppia, että siemen on Jumalan sana.

Ensimmäisen osan siemenistä otti perkele ja ne eivät saaneet vaikuttaa uskoa.

Seuraavia siemeniä rasittaa koetukset, elämän huoli, rikkaus ja nautinnot. Kuinka paljon meissä itsessämme on kosketuspintaa tällaiseen? Vai onko meillä sota lihan vaikutuksia vastaan? Jeesus itse sanoo, että nämä ovat Jumalan sanan vihollisia, eivätkä anna tuottaa kypsää satoa.

Vain hyvään maahan pudonneet siemenet tuottivat hedelmän kärsivällisyydessä – vilpittömässä ja hyvässä sydämessä. Ja tähän Jeesus antaa vielä hyvän neuvon, joka sopii laiskallekin: "Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon".

Saamme uskoa, että tuo hedelmä kasvaa Jumalan sanasta, joka on se siemen. Saamme kiittää Taivaan Isää siitä sanasta, joka on runsaana keskellämme ja saamme yhtyä päivän Psalmin sanoihin:

Jumala, me olemme omin korvin kuulleet, isämme ovat meille kertoneet, minkä teon sinä teit heidän päivinään, muinaisina aikoina.

Omalla kädelläsi sinä kukistit vieraat kansat ja istutit isämme tähän maahan, sinä murskasit kansat ja päästit isämme vapautteen. (Ps.44:2–5) ■

Pekka Lahtinen

Ansaitsematon armo

Kun kyse on ansaitsemattomasta armosta, ensimmäiseksi ei tule mieleen eikä ajatukseenkaan silloin, kun pieni lapsi viedään pyhälle kasteelle, jossa hänet otetaan Jumalan lapseksi ja taivaan perilliseksi, osalliseksi Jeesuksen lunastustyöstä ja koko Jumalan hyvydestä ihmiskuntaa kohtaan, että juuri siinä tulee ansaitsematon armo näkyväiseksi. Mitään ei tuo lapsi ole tehnyt saadakseen itselleen kaikki taivaan tavarat, niin kuin joululaulussa laulamme.

Sitten kun siitä kasvamme ja opimme asioita uskosta ja kilvoittelemisesta, kaikesta mitä kuuluu kristityn vaellukseen täällä maan päällä, alkaa omavanhurskaus tuoda mieleemme, että pitäisi tehdäkin jotain. Silloin on hyvä ajatella kasteen armoliittoa ja palata siihen tilaan mistä Paavali roomalaiskirjeessä kirjoittaa:

Kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa. (Room. 3:23–24)

Vielä Paavali kirjoittaa tästä aiheesta, että ei se ole sen vallassa, joka tahtoo, eikä sen, joka juoksee, vaan Jumalan, joka on armollinen. Ja vielä: *Mutta jos valinta on armosta, niin se ei ole enää teoista, sillä silloin armo ei enää olisikaan armo. (Room.11:6)*

Vaikka Raamattu tuo monessa paikassa esille tämän asian, niin omanvanhurskauden saarnamies, sielujemme vihollinen, Jumalan vastustaja, yrittää aina jollakin tapaa saada meitä epäilemään Jumalan armoa, rakkautta ja hyvyttä.

Se pyrkii eri tavoin vaikka vähänkin, tuomaan jotain omaa onnistumista tai pyrkimystä; sitoutumista, lupauksia, lisäkastetta, almuja tai mitä tahansa vastalahjana ja maksuna tai ainakin osamaksuna siitä, että kelpaisimme.

Voi meitä, jos uskomme vihollisen juonia. Pysykäämme siis kasteen liitossa ja Jumalan sanassa.

Jumalan armossa on meillekin kyllin. ■

Reino Kuoppala

Hyvä Paimen

Pääsiäisen aikaan saamme pysähtyä katselemaan Hyvän Paimenen, Herran Jeesuksen uhrikuolemaa. Sitä, kuinka hän antoi henkensä lammasten edestä. Olemme saaneet ottaa Jeesusta kädestä kiinni ja käydä yhdessä hänen kanssaan Getsemanen ja Golgatan ristin kautta pääsiäispäivän ihanaan ylösnousemusaamuun. Synnin, kuoleman ja helvetin valta on murrettu. Sinut ja minut, Jeesuksen lampaat, on kalliisti lunastettu hänen sovintoverellään.

Näin saamme huudahtaa psalmin kirjoittajan sanoin: *"Herra on minun Paimeneni ei minulta mitään puutu."* (Ps. 23:1)

Näin sai myös huudahtaa aikanaan tämän paimenpsalmin kirjoittaja kuningas Daavid.

Daavid sai sydämessään tuntoa ja kokea, kuinka Jumala herätti hänessä syvän synnin tunnon, mutta sai myös sydämelleen kuulla evankeliumin ihanan ja vapauttavan äänen.

Herran sanat profeetan kautta kuuluivat: *"Ei sinun pidä kuoleman, sinun syntisi on sinulle anteeksi annettu"*.

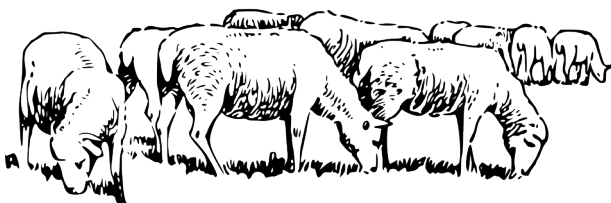
Samoin ovat Jumalan lapset saaneet tuntoa kaikkina aikoina, joilla on ollut samat kokemukset kuin Daavidilla.

Jeesus on Hyvä Paimen, joka kulkee rinnallamme joka päivä. Hän ohjaa ja varjelee meitä vaaroissa. Jeesus on myös Hyvä Paimen, joka etsii eksyneitä lampaita takaisin laumaansa. Hän nostaa heitä syliinsä ja kantaa kotiin.

Saamme kiittää Taivaan Isää siitä, että Hyvän Paimenen ääni, rakkauden kutsuva ääni kaikuu meidänkin keskuudessamme. Hän johdattaa meitä niin kuin Hän johdatti Daavidia vihreille niityille ja virvoittavien lähteiden luo.

Tänäänkin saamme uskoa hänen nimessään ja veressään kaikki meidän syntimme anteeksi annetuksi. Hyvä Paimen Herra Jeesus Kristus on se uhrikaritsa joka kärsimisellään ja kuolemallaan on sovittanut meidän kaikki syntimme. ■

Timo Rantala

Jeesus auttaa hätässä

Evankeliumiteksti (Matt.14:22–33) puhuu siitä, kuinka Jeesus käskee opetuslasten lähteä veneellä edellä toiselle rannalle. Nousee kova myrsky ja vastatuuli. Opetuslapsille tulee pelko ja hätä, kuinka heidän käy.

Jeesus kävelee vettä pitkin heitä kohti. Opetuslapset pelästyvät ja huutavat, kun he luulevat näkevänsä aaveen. Jeesus rauhoittelee heitä ja lohduttaa: *"älkää pelätkö, minä se olen"*. Silloin Pietari sanoo, jos se olet sinä, käske minun tulla luoksesi vettä pitkin. Tule, sanoi Jeesus. Kovan tuulen vuoksi Pietari tulee epäileväiseksi ja alkaa vajota ja pyytää apua: *"Herra pelasta minut"*.

Jeesus tarttuu Pietarin käteen, auttaa hänet veneeseen ja nuhtelee häntä: *"vähäinenpä on uskosi, miksi aloit epäillä?"* Kun he nousivat veneeseen, tuli aivan tyyni. He polvistuivat ja sanoivat: *"Sinä olet todella Jumalan poika"*.

Nämä opetuslasten ja Pietarin kokemukset sopivat varmaan meidänkin kokemuksiimme. Saamme huomata, kuinka epäileviä, vähäuskoisia ja omahyväisiä olemme.

Emmehän me jaksa edes rukoilla ja pyytää apua ongelmisamme ja vaikeuksissamme, saati, että luottaisimme Jumalan johdatukseen ja apuun. Toisaalta on hyvin lohduttavaa huomata, että opetuslapset, jotka näkivät konkreettisesti itse Jeesuksen, hekin silti epäilivät ja olivat vähäuskoisia. Tule sellainenkin ajatus, että onko meillä tänä aikana todellista hätää. Tuntuu, että meillä on sittenkin asiat niin hyvin.

Hengellisesti on tärkeää, että meillä vielä vapaus kokoontua kuulemaan Jumalan sanaa ja saamaan rohkaisua ja uutta uskon voimaa. Rukoillaan Taivaan Isää, että näin saisi jatkua edelleen. Murhe meillä tietenkin on lähimmäisistä ja etenkin niistä lapsista, jotka nyt eivät jaksa käydä Jumalan sanan kuulossa. Rukoilemme, että Taivaan Isä pitäisi heitäkin uskomassa ja antaisi uutta voimaa tulla taas sanan kuuloon. ■

Kari Toivonen

Jumalan sana on elävä ja voimallinen

MATTI IHALAISEN SAARNA
PYHÄINPÄIVÄSEUROISSA TAMPEREELLA
4.11.2023 AITOLAHDEN KIRKOSSA

Hepr. 4:1–16

Tämän heprealaiskirjeen sanoja ovat ensimmäiset kristityt saaneet tutkistella ensimmäisinä kristillisinä vuosisatoina, varmaan monina ulkonaisesti vaikeina aikoina. Tämä kirja ja luku myös osoittaa, että Jumalan lasten sisäinen taistelu on ollut silloin, on nyt ja on varmaan oleva niin kauan kuin maailma pysyy. Mekin tarvitsemme tällaista sanaa pysyäksemme siinä Jumalan armoliitossa, johon Hän on meitä kutsunut. Ajattelen, että täällä on joukossa nyt paljon kaltaisiani ihmisiä, jotka ovat jo lapsena saaneet kuulla näistä kalliista asioista. Mutta kun kuulen ja luen tätä, tunnen usein murhetta ja pahaa mieltä siitä, että olen niin monta kertaa laiminlyönyt Pyhän Sanan kuuntelemista ja lukemista ja antanut sielunvihollisen vaikuttaa ajatusmaailmaani, askeliini ja puheisiini elämäni aikana.

Saadessamme tällaisen tekstin eteemme, ymmärrämme, että kyse on todella vakavista ja tärkeistä asioista. On kuitenkin lohdullista, niin kuin nämäkin sanat osoittavat, että Jumala ei tahdo tuomita meitä meidän rikkomustemme tähden, vaan hän on Taivaallinen Isämme, joka rakastaa ja tahtoo armahtaa meitä. Ehkäpä vihollinen on päässyt vaivaamaan teitä samalla tavoin kuin minuakin: joidenkin ylitsekäymisten jälkeen hän on kuiskinut tieni olevan nyt sellainen, ettei ole mahdollisuutta päästä eteenpäin taivaan tiellä. Sillä tavalla vihollinen meitä kiusaa.

Mutta Jumala on myös armossaan muistuttanut – ehkä jonkun lapsena opitun ja seuroissa kuullun sanan kautta – toivon näköalasta, joka aukeaa Pyhän Kirjan kautta.

Tällaisina maailmanaikoina tarvitsemme paljon toivoa myös ajallisessa elämässämme. Uskon meidän jokaisen tarvitsevan tätä oikeaa toivoa taivaan tiellä. Uskon, että me olemme Jumalan suuresta armosta tulleet johdatetuiksi toivon tielle. Iankaikkisen elämän ihana toivo on istutettu sydämiimme ja pyhä sana avaa sitä yhä uudestaan. Tahdommehan avata aina korvamme ja sydämemme Jumalan sanalle.

Olen usein ihastellut sitä sanaa meidän herätysliikkeessämme ja ystäviemme joukossa käytettyä ilmausta ”sydämen kristillisuus”. Mitä kaikkea se tarkoittaa, ei ainakaan järjen uskoa eikä töiden oppia, vaan se tarkoittaa, että Jumala, meidän oikea Isämme, tahdoisi meidän tuntevan sydämissämme Hänen rakkautensa ja sen kautta ottavan vastaan hänen sanansa – silloinkin, kun se meitä puhuttelee ja nuhtelee, niin kuin tässäkin heprealaiskirjeen luvun monessa kohdassa.

Tutkikaamme sydäntämme

On pelkkää rakkautta, että tänäänkin saamme kuulla Jumalan sanasta tällaisia sanoja: *Varokaamme siis, koska lupaus päästä hänen lepoonsa vielä pysyy varmana, ettei vain havaittaisi kenenkään teistä jääneen taipaleelle.*

On suurta Jumalan armoa, että hän on johdattanut meidät taivaan tielle, sille oikealle taipaleelle, jonka päämäärä on taivaan koti. Maan päällä tiemme molemilla puolilla on vaarat, kuten meille on siitä saarnattu. Mutta tänäänkin kiitämme siitä, että saamme kuulla ja lukea tällaista sanaa. Kuten tässä seuraavassa jakeessa

sanotaan, on tämä sana kohdistettu meillekin.

Sillä hyvä sanoma on julistettu meille niin kuin heilekin; mutta heidän kuulemansa sana ei heitä hyödyttänyt, koska se ei uskossa sulautunut niihin, jotka sen kuulivat.

Tällaisen sanan kohdalla me saamme tutkia yhä uudestaan omaa sydäntämme. Varmaan tunnemmekin siellä sellaisen ajatuksen, että tahdomme kuunnella tarkemmin pyhää sanaa ja noudattaa sitä. Ei sen takia, että saisimme hyvän vaelluksen tai oman viisauden kautta jonkun palkinnon, vaan sen takia, ettei vihollinen saisi meissä mitään valtaa.

Kun vain tuo sana tulisi uskossa sydämen pohjaan asti ja aina tarpeen tullen muistuttaisi meitäkin, kun vihollinen on tullut lähelle!

Monipuolinen Jumalan sana

Sillä me pääsemme lepoon, me, jotka tulimme uskoon, niin kuin hän on sanonut: ”Ja niin minä vihassani vannoin: ’He eivät pääse minun lepoon’”, vaikka hänen tekonsa olivat valmiina maailman perustamisesta asti.

Me uskomme Jumalan luoneen tämän maailman ja kaiken mitä siinä on. Luomisesta alkaen nousee esiin salatulla tavalla läpi myös koko Vanhan testamentin sanoma maailman Vapahtajasta, joka oli kerran syntyvä maailmaan. Vanhan Testamentin ajan uskovat uskoivat tulevaan Vapahtajaan. Me saamme olla onnellisia, kun tuo lupaus on jo täyttynyt, ja saamme uskoa tänne maan päälle syntyneeseen, täällä maan päällä kulkeneeseen, opettaneeseen, parantaneeseen, mutta myös täältä jo ylösnousseen ja taivaaseen astuneeseen Vapahtajaan.

Ennen kaikkea sanon itselleni, että minun pitää uskoa siihen ylösnousseeseen Vapahtajaan. Jumalan lupaus on täyttynyt minun kohdalleni ja sinun kohdalleni. Meille on valmistettu tie taivaaseen Vapahtajan katkeran kuoleamisen ja voitollisen ylösnousemisen kautta. Myös meille on valmistettu sija taivaassa.

Kun me näin pyhäinpäivän aikana muistelemme tätä kaikkea, me muistelemme omia vanhempiamme ja niitä uskonystäviä, jotka ovat jo saaneet päättää tämän maallisen vaelluksen ja ovat päässeet vanhurskasten lepoon, kuten eräässä hengellisessä laulussa sanotaan: ”Hän on jo tallella siellä.” Me toivomme, että meistäkin jäisi sellainen muisto, että nuo sanat voitaisiin

sanoa myös meidän kohdallemme. Saakoon Jumalan sana näidenkin seurapäivien aikana vahvistaa meidän uskoamme. Saakoon Jumalan sana varoittaa meitä synnistä, muistuttaa ylitsekäymisistä, mutta ennen kaikkea viitoittaa aina Taivaan tietä, että saisimme katsoa, kuin Israelin lapset katsella kaukaa luvattua maata. Sinne on meidänkin matkamme, luvattuun taivaan maahan, jonka Jumala on lapsilleen valmistanut. Me uskomme, että tuo lepo on valmistettu jo maailman alusta. Se on jotakin suurempaa kuin me voimme tällä ymmärryksellä ymmärtää, mutta uskon kautta me saamme sitä katsella ja myös uskoa - se on valmistettu sinulle ja minulle, meille jokaiselle.

Lukiessani tätä sanon sekä itselleni että teille, että tahdomme siitä kertoa myös toisille tästä tärkeästä asiasta. Usein tunnen murhetta siitä, että olen ollut hidas puhumaan ja ehkä pelkurikin tunnustamaan uskoani jossakin, missä olisi ollut mahdollisuutta. Siitä Pyhä Henki on joskus muistuttanut. Rukoilemme, että tästä eteenpäin minä, sinä, me kaikki, saisimme uutta rohkeutta tänä levottomana maailman aikana kertoa tästä kaikkein tärkeimmästä asiasta sanoen: ”Ystävä rakas, sinullekin on sija valmistettu taivaan kodissa! Jumala rakkaudessaan sinua sinne kutsuu. Vapahtaja Jeesus Kristus on viitoittanut sinulle tien sinne.”

Syttyköön jokaisen sydämessä halu, että tahdomme kulkea sitä tietä. Me tahdomme rukoilla toinen toisemme puolesta, että matka päättyisi onnellisesti. Tahdomme kertoa tästä kalliista lahjasta lapsillemme, lastemme lapsille ja ihmisille, joita matkalla tapaamme.

Sillä hän on jossakin sanonut seitsemännestä päivästä näin: ”Ja Jumala lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista teoistansa”; ja tässä

taas: ”He eivät pääse minun lepoon”.

Enemminkin haluaisin ymmärtää tätä kirjoittajan tarkoitusta ja lainausta ehkä tuolta Raamatun alkulehdiltäkin. Uskon kautta me ymmärrämme, että Jumala on valmistanut tämän levon juuri sinulle ja minulle maailman alusta alkaen. Hän on katsonut viisautensa sinua ja minua ja tahtonut, että maja olisi valmistettu Jumalan lapsille. Tästä me saamme puhua keskenämme ja muistuttaa toinen toisiamme ja kysyä, jos joku ehkä on alkanut väsymään tai harhailemaan, että hänellekin on valmistettu lepo Taivaan kodissa.

Olen usein huokaillut, kuinka voisin kauniilla sanoilla muistuttaa ja varoittaa. Me, jotka olemme

***Uskon kautta me
ymmärrämme,
että Jumala on
valmistanut tämän
levon juuri sinulle ja
minulle maailman
alusta alkaen.***

saaneet kasvattaa lapsia, tiedämme, että tällainen maallinen vanhempi joskus varoittaa tai nuhtelee lapsiaan taitamattomasti. Kun nuo sanat ja asiat tulevat esille vihassa ja vanhan ihmisen hengessä, ne eivät tuota sitä tulosta, jota me toivoisimme.

Me olemme usein taitamattomia. Antakoon Jumala kuitenkin meille oikeaa ymmärrystä ja rakkautta puhua näistä asioista ja ennen kaikkea kirkastaa, että Jumala rakkaudessaan varoittaa ja nuhtelee. Hän on sellainen oikea Isä, jonka ainoa tarkoitus on, että lapset pääsisivät illaksi perille kotiin.

Erämaavaelluksella

Koska siis varmana pysyy, että muutamat pääsevät siihen, ja ne, joille hyvä sanoma ensin julistettiin, eivät päässeet siihen tottelemattomuuden tähden.

Ehkä tämän kirjoittaja on muistuttanut heprealaisille heidän erämaavaelluksestaan Egyptin orjuudesta kohti luvattua maata. Olen yhä enemmän tuntenut viime vuosien aikana, että tuo Israelin lasten vaellus Siinain erämaassa on meidän jokaisen vaelluksemme, meidän taivalluksemme kohti oikeaa kotimaata. Sillä matkalla ovat ne vaarat olemassa, joita Israelinkin lapsilla oli.

Olemme Porissa raamattutunneilla viime aikoina lukeneet toisesta Mooseksen kirjasta juuri tuosta Israelin lasten lähdöstä Egyptistä kohti luvattua maata. Se on myös meidän matkamme erämaan halki, tämän maailman korven läpi, synnin erämaan halki, kohti luvattua maata, joka jo siintelee meillä monella edessä. Oikeastaan sen pitäisi tuntua ihan kaikille. Siellä on maja valmistettu Jumalan lapsille, niin kuin usein laulamme

virressä. Matkan vaarat ovat tuolla ulkopuolella olevassa maailmassa,

mutta myös omassa turmeluksessamme, niin kuin nämäkin Jumalan sanat siitä kertovat.

Mieleen tulee sana ”kilvoittelu”, jonka merkitystä ihmettelin joskus lapsena tai nuorena, mutta joka on tullut omakohtaiseksi myös matkan varrella. Kilvoittelu on taistelua syntiä ja maailmaa vastaan, mutta se on myös taistelua sitä omaa turmelusta ja sitä vihollisen vaikutusta vastaan, joka nousee juuri omasta sisimmästä. Siihen me tarvitsemme Jumalan apua, ja sitä varten Jumala on antanut meille lahjaksi tämän elävän kristillisyyden, jossa saarnataan rohkeasti Jumalan sanaa, puhutaan synnistä, mutta puhutaan myös armosta, kirkastetaan Jeesuksen sovintotyötä ja kallista päämäärää - taivaan kotia, johon meidät on kutsuttu.

Koska siis varmana pysyy, että muutamat pääsevät siihen, ja ne, joille hyvä sanoma ensin julistettiin, eivät päässeet siihen tottelemattomuuden tähden, niin hän taas määrää päivän, ”tämän päivän”, sanomalla Daavidin kautta niin pitkän ajan jälkeen, niin kuin ennen on sanottu: ”Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydämiänne”.

Tätä Jumalan sanaa saamme sanoa itsellemme ja toinen toisellemme sellaisella rakkauden äänellä, varoituksen sanana: ”Älkää paaduttako sydäntänne.” Ja taas hän viittaa Israelin lasten matkaan erämaan halki sanoen: *Sillä jos Joosua olisi saattanut heidät lepoon, niin hän ei puhuisi toisesta, sen jälkeisestä päivästä. Niin on Jumalan kansalle sapatinlepo varmasti tuleva.*

Kun me täältäkin jatkamme matkaa pyhien jälkeen arkielämään, meidän jokaisen sydämeen painukoon, että Jumalan kansan lepo, Jumalan kansan sapatin lepo on varmasti tuleva. Lupaus on varma ja me luotamme Jumalan sanaan. Kuinka otamme vastaan tämän kalliin lupauksen: *Sillä joka on päässyt hänen lepoonsa, on saanut levon teoistaan, hänkin, niin kuin Jumala omista teoistansa.*

Kirjoittaja käyttää tuota sanaa ”teko” tai ”teot” tässä herätelläkseen meitä. Ehkä olemme kuitenkin jo Jumalan armosta saaneet oppia, että onneksi tämä perille pääsy ei riipu omista teoistamme. Se kehottaa meitä johonkin, kun hän seuraavaksi sanoo: *Ahkeroinaan siis päästä siihen lepoon, ettei kukaan lankeaisi seuraamaan samaa tottelemattomuuden esimerkkiä.*

Olette ehkä minua paremmin lukeneet Israelin lasten matkasta erämaan halki. Se ei ollut ainoastaan taistelua ulkonaisia luonnon hurjiakin olosuhteita kohtaan, missä välillä puuttui vesi, välillä ruoka, vaan se taistelu oli ennen kaikkea vihollista ja sen houkutus vastaan. Matkan varrella tuli vastaan kansoja, jotka houkuttelivat heidän epäjumaliensa palvelemiseen. Joillakin oli myös houkutus, niin kuin kuulemme Raamatusta, palata Egyptiin lihapatojen ääreen, vaikka Raamattu

osoittaa, että elämä Egyptin orjuudessa ei sekään ollut helppoa. Mutta tällainen on ihmismieli. Jos tulee jotakin vastusta, me voimme ajatella omassa pienessä mielessämme: ”Tämä tie on niin raskas ja kuorma on niin painava. Minä en tahdo tätä kärsiä ja kestää. Tahdon palata takaisin, vaikka en osaa ehkä oikein ajatella, mitä siellä takana oli.” Vihollinen voi kuiskutella, että Egyptissä pääsit helpommalla; sinun ei tarvinnut niin paljon surra, huokailla, ehkä valvoa öisin.

Mutta saakoon Jumala rakkautensa ja näidenkin sanojensa kautta kehottaa meitä, että mekin jokainen ahkeroisimme päästä siihen lepoon, jonka Jumala on valmistanut sinulle ja minulle. Meitä parhaiten johdatteakin Jumala rakkaudessaan ja juuri sanansa kautta.

Elävä, voimallinen ja terävämpi kuin kaksiteräinen miekka

Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka ja tunkee lävitse, kunnes se erottaa sielun ja hengen, nivelet sekä ytimet, ja on sydämen ajatusten ja aivoitusten tuomitsija.

Uskon, että olet saanut tätä jo koetella elämäsi aikana, kun Jumalan sana on puhutellut, niin että olet tuntenut, että tuo sana on ollut tarkoitettu juuri sinulle. Ehkä muistat lapsuudesta jo pyhäkoulun ajalta, tai ehkä niin kuin minä joskus muistelen nuoruuden ajalta, kun alkoi rippikouluikäsi tuntua, että Jumalan sana saarnattiin siellä Porinkin rukoushuoneella juuri minulle. Siinä puhuttiin minusta. Muistan joskus lapsellisesti ajatelleenikin, kun lähetysmiehet puhuivat joistakin asioista, että oliko joku kertonut minun matkastani hänelle. Mutta sitten Jumala tuli avuksi ja muistutti, etteivät nuo ihmiset olleet voineet kertoa joskus mustia ja rumia ajatuksiasi. Jumalan sana ja Pyhä Henki on kirkastanut saarnaajan kertomaan, minullekin avuksi, millainen minä olen, mutta samalla kertomaan, mistä saan avun ja lohdutuksen ja missä tarjotaan anteeksiantoa.

Uskomme ja rukoilemme, että jokainen ihminen voisi omassa mielessään, sydämessään tuntea, että Jumalan sana on elävä ja voimallinen. Kun luet sitä yksinäisyydessä rukouksen kanssa, kun kuuntelet sitä seuroissa tai muualla, se koskettaa sinua ja tunnet, että Sana on tullut tähän maailmaan sinua varten. Saat tuntea senkin, että se on terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka.

Ihmettelin joskus nuoruuden aikana, minkälainen tuo kaksiteräinen miekka oikein on hengellisessä tarkoituksessa. Ymmärrän kyllä luonnollisesti, kun miekka teroitetaan molemmilta puolilta, että taitava sotilas voi sitä käyttää taistelussa lyöden kumpaankin suuntaan. Mutta hengellisessä sodassa – olen saanut oppia sitten myöhemmin – että Jumalan sanan kaksiteräinen miekka haavoittaa ja parantaa.

Saakoon Jumalan sana kaksiteräisen miekan lailla näidenkin seurojen aikana koskettaa meitä, ettei sana menisi toisesta korvasta sisälle ja toisesta ulos, vaan että se todella tarttuisi ja koskettäisi meitä jokaista. Sana saisi tunkea tarpeeksi syvälle meidänkin sydämeemme, että se erottaisi sielun ja hengen, nivelet ja ytimet ja olla sydämen ajatusten ja aivoitusten tuomari. Näinhän me toivomme ja olemme varmaan jotakin saaneet koetellakin tästä jo elämämme aikana. Jumalan sana on juuri sinua koskettanut. Se on sinua haavoittanut, mutta se on myös parantanut ja johdattanut sinua eteenpäin taivaan tiellä.

Saisimmepa tuntea, niin kuin tässä kirjoitetaan: *Eikä mikään luotu ole hänelle näkymätön, vaan kaikki on alastonta ja paljastettua hänen silmänsä edessä, jolle meidän on tehtävä tili.*

Tällä tavalla on sana koskettanut sinua ja minua, ja saanut tuntemaan, että emme voi piiloutua Jumalan kirkkaan katseen alta, vaikka tahtoisimmekin. Ihmisten silmiltä me voimme kyllä piiloutua. Voimme vähän näyttellä tekopyhää, mutta sisimmässä jo silloin tunnemme, että se ei ole oikein. Me kyllä haluaisimme olla hyvät, mutta Jumalan edessä meidän täytyy näyttää ja

paljastaa itsemme juuri sellaisena kuin olemme -synettiin langenneen ihmissuvun jäseneksi, mutta samalla muistaen, että juuri sellaisia varten Jumala lähetti Poikansa tänne maailmaan etsimään ja pelastamaan. Meitä varten on pyhä Sana edelleenkin liikkeellä. Se tutkii sydämiämme ja paljastaa kaiken, mikä on väärin, mutta myös kirkastaa Kristusta, joka on tullut meitä syntisiä varten, lohduttaa ja johdattaa taas eteenpäin taivaan tiellä.

Siksi tänäänkin kiitämme niin kuin tämän kirjoittaja on aikansa kristityille kirjoittanut. Iloiten me luemme itsellemmekin nämä sanat: *Kun meillä siis on suuri ylimmäinen pappi, läpi taivasten kulkenut, Jeesus, Jumalan Poika, niin pitäkäämme kiinni tunnustuksesta.*

Jääkööt nämäkin sanat soimaan mieleemme, kun

***Jumalan sana on
sinua haavoittanut,
mutta se on myös
parantanut ja
johdattanut sinua
eteenpäin taivaan
tiellä.***

jatkamme matkaa näistä seuroista taas arjenkin tielle, koettelemuksiin, murheisiin ja kiusauksiin. Kuten tiedämme, ei ainoastaan synty meitä kiusaa ja murehduta, vaan jokaisella ihmisellä on ajallisella tiellään monia murheita ja huolia. Antakoon Jumala meille sellaiset avoimet herkät korvat kuulemaan myös lähimmäistemme huolia ja murheita. Huolia voi olla kotielämässä, terveydessä, taloudessa ja missä kullakin onkin. Näitä huoliamme ja murheitamme voisimme jakaa ystävien kanssa. Olemme varmaan itsekin saaneet kokea, että niin kuin jaettu ilo on moninkertainen, samoin jaettu murhe on puolta kevyempi kuljettaa ja siinä on myös toivon näköala, jota voimme välittää. Jumala rakas Isä pitää meistä lapsistaan huolen. Hän antaa meille sen toivon näköalan, että parempaa on edessäpäin. Varmaan olemme saaneet koetella sitäkin. Huolten mustat pilvet ovat poistuneet kuin näkymättömän käden ja voiman pyyhkäisemänä, kun armon kirkas aurinko on paistanut sekä uskon elämään että ajalliseenkin elämään. Olemme uskoneet, että rakas Taivaallinen Isä pitää meistä huolen elämämme loppuun asti.

Synnin ja kuoleman voittaja on mukana elämässämme

Niin pitäkäämme kiinni tunnustuksesta.

Se on meille tarpeellinen kehoitus siksi, ettei sekään tule omaksi työksi ja teoksi vaan olkoon se mielesämme se Jumalan meihin istuttama tahto ja toivomus, että tahdomme seurata Herraa Jeesusta elämämme loppuun asti. Siitä tahdomme pitää kiinni, kun näistäkin seuroista matkaamme kotiimme. Voimme ihan äänenkin sanoa, että olemme saaneet uuden voiman ja Jumalan sanaa omalle kohdallamme. Se on minua vahvistanut ja rohkaisut ja se kantaa minua eteenpäin. Kiinnitämme katseemme aina Herraan Jeesukseen.

Sillä ei meillä ole sellainen ylimmäinen pappi, joka ei voi sääliä meidän heikkouksiamme, vaan joka on ollut kaikessa kiusattu samalla lailla kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä.

Olemme lähestymässä kirkkovuoden loppua. Silloin nousee esille ajatus meidän kaikkien edessä olevasta kuolemasta ja tuomiosta. Se ei kuitenkaan kauhista meitä, kun me Jumalan avulla nostamme katseemme kaiken tuon ylitse joulun aikaan, lupaukseen, minkä adventti tuo sydämiimme. Jumalan Poika on tulossa, sanottiin ensimmäisille ihmisille, mutta meille kerrotaan, että Jumalan poika on jo tullut. Me saamme ensimmäisten kristittyjen tavoin iloita siitä, että Jumalan poika syntyi maailmaan, että jo hän itse julisti meille hyvää sanaa. Hän kulki sen ajan ihmisten rinnalla ottaen osaa heidän huoliinsa ja murheisiinsa. Näin hän tahtoo kulkea tänäänkin. Kuten hän paransi silloin, niin hän tahtoo parantaa nytkin; meidän sielumme on joskus

ikään kuin sairas murheesta ja kivusta, kun me tunnemme omat heikkoutemme. Sellaista sielun sairautta Jeesus parantaa laupiaasti sekä nyt että tulevana päivänä.

Kuljemme kirkkovuoden juhlahpyhien mukana pitkäperjantaihin asti. Opetuslasten kanssa kuljemme ristin juurelle. Siinä ehkä katsomme murheella omaa sydäntämme. Minunkin ajatukseni, askeleeni ja tekoni ovat saaneet aikaan sen, että Jumalan Poika on nyt naulattu ristin puuhun. Siinä hän kärsii, antaa henkensä sinun tähtesi, minun tähteni, mutta meille elämäksi ja autuudeksi. Kun me kuljemme siitä pääsiäisaamuun asti, me saamme oikealla tavalla iloita siitä kokiessamme, että Jeesus Jumalan Poika nousi kuoleman haudasta synnin ja kuoleman voittajana ja astui ylös taivaaseen meidänkin tähtemme. Ehkä hän ilmestyy salatulla tavalla sinullekin niin kuin ensimmäisille opetuslapsille Emmauksen tiellä tai puutarhahaudalla. Kuitenkin hän tulee joskus meitä niin lähelle, että me saamme tuntea, että meidän Vapahtajani elää. Synnin ja kuoleman voittajana Hän on noussut, valmistanut minulle tien. Hän on kulkenut meidän edellämme, mutta hän odottaa meitä jokaista siellä Taivaan kodissa.

Käykäämme sen tähden uskalluksella armon istuimen eteen, että saisimme laupeuden ja löytäisimme armon, avuksemme oikeaan aikaan.

Sille tielle Jumalan Henki ja Jumalan sana meitä kutsuu näissäkin seuroissa, että Jumalan sana saisi sillä tavalla meitä rohkaista, että myös meissä löytyisi oikea uskallus, että juuri sellaisena kuin olemme, juuri sellaisena kun me tunnemme itsemme, me kävisimme armoistuimen eteen.

Haluaisin siitä enemmänkin puhua ja kuvailla, mutta sanon vain lyhyesti, mitä itse nyt tunnen. Se armoistuin on ollut minun edessäni silloin, kun Jumalan Poika on minulle kirkastettu sillä tavalla, että hän on kulkenut juuri minun tähteni tämän tien - ne askeleet sinne ristille. Minun tähteni Hän on noussut kuoleman haudasta. Minun tähteni hän on noussut taivaaseen. Hän on mennyt Isän luo valmistamaan minulle ja sinulle tien, että mekin löytäisimme armon avuksemme oikeaan aikaan. Eikö tänäänkin ole oikea aika ja oikea päivä ottaa vastaan tämä sana? Tänäänkin Jumalan sana vakuuttaa, että sinä, joka tunnet heikkoutesi ja puutoksesi, saat tänään omistaa tuon armon niissä Jumalan lasten sanoissa, kun me vakuutamme toinen toisillemme: ”Usko sisar, usko veli, kaikki sinun syntisi tänään anteeksi Herran Jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä.”

Tätä me tahdomme tänäänkin vakuuttaa toinen toisillemme ja tämän me saamme tänäänkin jokainen uskoa Jumalan armosta.

Aamen. ■

Kutsu

*Muistan, kun sä tulit luokse mun,
olin lähtenyt mä kauas pois.
Olin unohtanut sun, elin itselleni vain.
Ymmärtänyt rakkauttas en.*

*Kuljin teillä vieraan maailman,
ystävät nuo veivät mukanaan.
Elin elämäni näin, katsonut en taaksepäin,
vailla huolta kuljin teilläni.*

*Maailmalla kaiken menetin.
Kuljen täällä ilman auttajaa,
Vailla ruokaa, lämpöä, ilman yhtään ystävää
kodin lämpöä mä muistelin.*

*Sanas kallis tuli luokseni,
kertoit Jeesus: mua rakastaa.
Ristin kovan uhrina hengen antoi tähteni,
kutsui luokseen minut kiusatun.*

*Viimein kaiken sen mä ymmärsin:
olin sulle tuskaa tuottanut.
Saanko tulla takaisin, saanko luokses palata?
Onko mulle koti vieläkin?*

*Juoksit vastaan Jeesus rakkahin,
minut suljit syliin lämpimään.
Riisuit vaatteet likaiset, pesit minut puhtaaksi,
valkovaatteen puit ylleni.*

*Annoit mulle kaiken anteeksi,
Otit lapseks minut takaisin.
Sulle laulan kiitosta, olen jälleen kotona.
Luotas lähde en mä milloinkaan. ■*

Ari Koponen

Siunattu hauta vieraalla maalla

MUISTELUS SANKARIVAINAJA AARNE NIEMISEN
VIIMEISESTÄ LEPOSIJASTA

Padasjokelainen saarnaaja Aarne Nieminen (12.4.1911–27.6.1944) on yksi sotiemme veteraaneista ja sankarivainajista. Hän kaatui jatkosodan loppuvaiheessa, Aunuksen Karjalassa Ylä-Vitelen kylässä, jolloin oli meneillään Neuvostoliiton suurhyökkäys Suomen asemia kohtaan. Ankara tykistötulitus, lentopommitus ja panssarivaunujen hyökkäykset myllersivät koko tämän Laatokan pohjoisrannan niin perin pohjin, että suomalaiset eivät saaneet korjattua kaikkia kaatuneita sotarintamalta. Aarne oli yksi heistä. Hänen leposijakseen jäi silloinen eturintama.

Aarne Nieminen oli padasjokelaisen saarnaajan Ville Niemisen poika. Aarne oli juuri perustanut perheen Allin (os. Heikkilä) kanssa ja hankkineet maatilan Padasjoen Nyystölän kylästä. Tila sijaitsee luonnonkauniilla paikalla, rajoittuen Päijänteeseen. Tulevaisuuden näkymä 1930-luvun loppupuoliskolla oli toiveikas. Perheeseen ehti syntyä poika Aulis, joka sai elää vain yhden vuorokauden sekä kaksi tytärtä, Irja ja Marja.

Aarne oli kutsuttu Esikoislestadiolaisen liikkeen sananpalvelijaksi 1936. Hän hoiti annettua tehtävää uskollisesti ensin Padasjoella ja ennen sotia myös herätysliikkeen lähetystoimessa, käyden saarnamatkoilla myös muilla paikkakunnilla. Sotareissu muodostui Aarnelle viimeiseksi lähetyskentäksi. Monissa sotaveteraanien kirjeissä ja muisteluksissa ilmenee, että kristityt veljet pitivät Aarnen johdolla ahkeraan korsuseuroja, joissa luettiin Laestadiuksen saarnoja ja puhuttiin Jumalan sanaa. Saarnaajia kutsuttiin asemasotavaiheessa myös kotirintamalta, mm. Aunuksen kirkossa pidettiin seuroja.

Rautaportit aukenivat

Poliittinen tilanne Euroopassa lientyi 1980-luvun lopulla siinä määrin, että Neuvostoliitossakin alkoi puhaltaa vapaammat tuulet. Rajat länsinaapureihin aukenivat vaiheittain ja siitä alkoi suomalaisillekin uusi yhteydenpitoaika Venäjän puolelle. Ensimmäisessä vaiheessa tutuksi tulivat suomenkieliset inkeriläiset sekä vanhat Inkerinmaan kirkot, jotka olivat olleet

suljettuina 40-50 vuotta. Myös retkiä sodassa luovutetuille alueille ryhdyttiin järjestämään ahkerasti.

Esikoislestadiolaisten piirissä syntyi varsin nopeassa tahdissa säännölliset seurakuntamatkat Inkerinmaalle, jossa tutustuttiin monien vanhoihin kotiseutuihin ja samalla järjestettiin seuroja inkeriläiskylissä Pietarin sekä Karjalan alueilla.

Vierailu isän hautapaikalla

Vuonna 1997 Aarnen tytär Irja Nieminen oli lähdössä Petroskoin matkalle, tarkoituksenaan päästä samalla käymään Vitelessä, isän kaatumispaikalla. Samalla matkalla mukana ollut Aimo Heinonen, joka oli käynyt Vitelessä aiemmin jo kolme kertaa, tarjoutui Irjalle oppaaksi vanhoille taistelupaikoille. Ryhmän ollessa Kuittisen kylässä, Irja, Aimo sekä Eeva Nieminen saivat paikallisen miehen Santerin myötävaikutuksella autokyydin niille paikoille, jossa Aarne kaatui.

Ryhmä tutustui aluksi sodan muistomerkkiin Vitelessä. Heidän ollessaan siellä, paikalle tuli nainen pienen pojan kanssa. Hän kertoi heille muistomerkin historiaa. Irja kertoi hänelle, että hänen isänsä oli jäänyt kaatuneena taistelulentäille juuri tällä alueella ja kysyi tältä naiselta, löytyykö täältä niitä paikkoja, joihin kaatuneita on haudattu. Hän sanoi, että suuri osa kaatuneista suomalaisista on haudattu Tuuloksen kenttähautausmaalle ja muutama Vitelen venäläisten hautausmaahan. Irja muistelee: ”Kävimme katsomassa nämä molemmat hautapaikat, ehkä isä lepää jommassa kummassa lepopaikassa.” Varmuutta ei tullut, kumpi

Henkilötodistus. N:o 246

Aarne Nieminen, kotoisin
Padasjoen kaupungista, kauppalasta
pitäjän Nyptälän kylästä, on esteetön
matkustamaan Lappseurantaan, Tuusulaan,
Savitaipaleelle ja Taipalsaareen hartaus-
kotiin. nimis- lle raja-alue lle.*
oleo lle

Todistus on voimassa 31 päivään joulukuuta 19 40.

Aarne Nieminen
(Nimikirjoitus)

Ikä 24 1911

Pituus .....

Hiusten väri .....

Silmien väri .....

Parta .....

Erityisiä tuntomerkkejä:

kaupungin poliisilaitoksella

Padasjoki, Padasjoen piirin
nimismiehen virkahuoneessa 10 päivänä lokakuuta 19 40.

Lunastuksetta.

Antti Saarela
ut.

*) Milloin todistus on, matkan käsittäessä useampia raja-aluepaikkakuntia, annettu jonkin raja-
vartiostopuirin koko alueelle, tarkoittavat nimitykset:

Poliisikaavake N:o 14.

Aarne Niemisen henkilötodistus, jonka Padasjoen nimismies on myöntänyt. Tämän avulla Aarne pääsi matkustamaan seurapaikoille Kaakkois-Suomeen.

on Aarnen leposija. Kun Irja kertoi linja-autossa, mitä he saivat selville hautapaikoista, mukana ollut saarnaajamme **Eero Halme** sanoi, että hän haluaa käydä siunaamassa nämä hautapaikat.

Haudan siunaus

Kesällä 1998 toteutui samansisältöinen Petroskoin matka kuin edellisenä vuonna, jossa Eero Halme oli lähetysmiehenä. Nyt oli tarkoitus käydä siunaamassa Aarnen hautapaikka. Aimo ilmoittautui mukaan matkalle. Jälleen Kuittisen kylän Santeri järjesti kyydin hautapaikoille. Mukana oli nyt **Anna-Liisa** ja Eero Halme sekä Aimo Heinonen. Tästä Aimo muistelee: ”Poikkesimme ensin Tuuloksessa siunaamassa siellä oleva hautapaikka. Kun saavuimme Vitelen hautapaikalle, siellä oli meille tuntematon nainen odottamassa meitä. Hän tuli kuuntelemaan Eeron siunauspuhetta. Eero sanoi puheensa lopuksi, että ’minulle tuli voimakas tunne, että nyt olemme Aarnen haudalla.’”

Haudalla ollut nainen sanoi, että ”sain elämäni

parhaan syntymäpäivälahjan; täytän tänään 78 vuotta ja pääsin kuuntelemaan tällaista rukousta ja hartaushetkeä”. Syntyi keskustelu uskon asiasta Eeron ja naisen välillä. Kun Eero kysyi naiselta, haluaisiko tämä, että hänelle todistetaan synnit anteeksi, nainen vastasi: ”Minä uskon, ja haluan että saan syntini anteeksi”. Kokemus oli taivaallinen, kun koko pieni seurakunta laski kädet naisen pään päälle ja todistivat hänelle korkeimman evankeliumin Jeesuksen nimessä ja veressä. Nainen sanoi lopuksi: ”Minä uskon, että kaikki syntini on annettu anteeksi”.

Matkan jälkeen Aimo tapasi Alli Niemisen Lahdessa ja hän kertoi mitä matkalla on tapahtunut. Alli totesi: ”Tämä on ihmeellistä: Aarnen ruumis piti jäädä sinne, Eeron piti mennä siunaamaan hauta ja hän pääsee siellä todistamaan synnit anteeksi armoa kaipaavalle naiselle”! ■

Kirjoitus toimitettu
Irja ja Aimo Heinosen muistelusten pohjalta

Näin on Jumala meitä kuljettanut

HENKILÖHAASTATTELU

Rytkösen suvun ja esikoislestadiolaisen kristillisyyden vaiheita Keiteleellä ja Kuopiossa

On tyyni ja lämmin alkusyksyn päivä. Pysähdyn hetkeksi keskelle saareen vievää siltaa katsomaan maisemia. Oikealla avautuu Nilakka-järven huikaisevan kaunis selkä, vasemmalla kapeampi saarten pilkkoma järivialue, jota sanotaan salmeksi, koska siitä luoteeseen avautuu taas avarampi ulappa. Neljän kilometrin päässä häämöttää Vuonamonsalmen silta, jota pitkin Sinisen tien liikenne ylittää Nilakan. Olen menossa Salmensaareen tapaamaan Tuulaa ja Raimoa.

Raimo Rytkönen ja Teuvalta kotoisin oleva **Tuula Tamsi** avioituivat vuonna 1972. He asettuivat asumaan Keiteleelle Raimon kotipaikalle, melko lähellä kirkonkylää sijaitsevaan Salmensaareen. Asuntona oli vanha asuinrakennus, Raimon lapsuusperheen entinen koti, joka oli samassa pihapiirissä uudemman, 1960-luvun alussa valmistuneen talon kanssa. Uudemmassa kodissa asuivat tuolloin Raimon äiti ja sisko. Sisko **Aira** kävi töissä hammashoitajana, ja **Anna**-äidillä oli vielä eläimiä pientilalla, josta oli saatu elantoa perheelle. Tuula toi umpisavolaiseen elämänpiiriin uusia virikkeitä, tapoja ja sanoja. Pohjalainen puheenparsi kuulosti hauskalta ja erikoiselta. Tuula leipoi uudenlaista hiivaleipää, *koron* (kodin) *leipää*, ja Tuulan mukaan pakkasella tarvittiin käsien suojaksi *rasat* eikä kintaat tai lapaset.

Kuitenkin jo vuoden päästä Raimon ja Tuulan perhe, johon nyt kuului myös **Marja**-esikoinen, muutti Espooseen, kun Raimo sai sieltä töitä puutarha-alalta, johon hänellä oli koulutus. Oman

puutarhan aika ei ollut vielä. Vuonna 1975 keiteleläinen puutuotealan yritys järjesti kurssin, jolla koulutettiin työvoimaa yrityksen tarpeisiin. Raimo valittiin kurssille, ja perhe muutti takaisin Keiteleelle helmikuussa 1975. Pian muuton jälkeen syntyi **Antti**. Vanhaa taloa uudistettiin ja laitettiin helpommin asuttavaksi. Samassa pienessä talossa Anna ja **Taavetti Rytkösen** seitsenlapsinen perhe oli asunut puolitoista vuosikymmentä, ja siinä olivat Taavetti ja hänen sisaruksensa viettäneet lapsuutensa.

Raimon isovanhemmat **Eeva Stiina** ja **Kalle Rytkönen** olivat muuttaneet Salmensaareen 1900-luvun alussa naapuripitäjä Pielaveden puolelta. He olivat Keiteleen ensimmäiset esikoislestadiolaiset. Lähimmät uskonystävät asuivat noin kymmenen kilometrin päässä Pielaveden Säviällä ja lännessä päin Viitasaa-
ren puolella lähellä Keiteleen rajaa. Seuroissa voitiin käydä Pihtiputaalla noin 50 kilometrin päässä. Sinne mentiin jalkaisin. Parin vuosikymmenen kuluessa herätys levisi Keiteleelle Koutajärven kylään.

Tuula ja Raimo Rytönen heidän 50-vuotishääpäivänään 29.10.2022.

1920-luvun puolivälissä Pyhän Hengen tuuli puhalsi voimakkaasti, kun Sarmalirannan kylässä toisella puolen pitäjää sijaitsevan Kaarteen tilan isäntäväki **Edla ja Kalle Savolainen** saivat kristillisyyden ja heidän kotonaan pidetyissä seuroissa kymmeniä ihmisiä teki parannuksen. Näistä asioista on kerrottu viime vuosisadan lopulla Rauhan Siteen sarjassa *Läpi kaupunkia ja kyliä*.

Kasvihuoneviljelyä ja uudistusten aikaa

Palkkatöistä huolimatta viljeleminen kiinnosti Rytkösen nuorta perhettä. Rakennettiin kasvihuone ja alettiin viljellä tomaattia myyntiin. Tuula kuljetti usein tuotteita kirkonkylän kauppoihin Raimon ollessa töissä. 1970-luvulla Salmensaareen ei ollut vielä siltaa, ja ensimmäinen vaihe oli viedä tomaatit salmen yli mantereen puolelle. Marja-tyttönen oli joskus kaverina. Tuula sanookin, että veteen tottumattomana pohjalaisena hän ei ole kunnolla oppinut uimaan,

mutta soutamaan oppi kyllä.

Isoja muutoksia tuli vuonna 1980. Saareen saatiin silta. Samana vuonna Tuulan ja Raimon perheelle valmistui uusi talo, ja sinä vuonna syntyi Teija, toiseksi nuorin kuudesta lapsesta. Myöhemmistä uudistuksista merkittävä oli vanhan talon purku vuonna 2008. Vanhaa kotia voi nykyisin muistella saunan löylyissä, sillä hirsistä rakennettiin Saareen toinen rantasauna. Se on Tuulan ja Raimon kodin rannassa.

Vuonna 1987 kasvihuoneviljelystä tuli ammatti-ammasta. Viljelyalaa lisättiin. Perustettiin yritys nimeltä Rytkösen puutarha, ja viljelykasviksi vaihtui salaatti. Tähän rohkaisivat Tuulan serkut Juhani ja Matti Tamsi, jotka olivat alalla päätoimisesti. Raimo kertoo soittaneensa Juhani Tamsille, ja neuvo oli: "Etköhän sinä tee vähän isomman kasvihuoneen." Myös paikalliset elinkeinoalan toimijat innostivat yrittäjyyteen. Enimmillään viljelyalaa oli noin tuhat neliometriä. Työt tehtiin pääosin oman perheen voimin. Joinakin kesinä oli nuoria kesätyöntekijöinä. Tuula hoiti yrityksen

kirjanpidon, ja nuori Antti osasi jo olla tukena tietokoneasioissa. Rapeaa Rytkösen salaattia alkoi olla paikallisissa kaupoissa, ja sitä myös kuljetettiin kauemmaksi, aina Siilinjärveä ja Kuopiota myöten. Kuljetukset hoidettiin itse. Varhain aamulla piti lähteä viemään salaattikuormaa sadan kilometrin päähän, jotta tuotteet ehtivät ajoissa asiakkaiden ostettaviksi. Paljon oli myös asiakkaita, jotka tulivat ostamaan suoraan tilalta, ja kun kävivät kerran, tulivat aina uudestaan. Rytköset muistavat erityisesti Inginsaarella Nilakalla lomailleen saksalaisen perheen, joista tuli vakioasiakkaita. Raimo oli vielä oman yrityksen perustamisen jälkeen Liimarakenteella töissä viisi vuotta, vuoteen 1992 saakka.

Saarnaajia kolmessa polvessa

Herätyksen levittyä 1920- ja 1930-luvuilla Keiteleellä alkoi säännöllinen seuratoiminta. Omia saarnaajia-kin saatiin. Mutta kun **Konstu Laukkanen**, **Arvo Konttisen** isoisä, joka sillä kertaa oli ainoa saarnaaja, kuoli vuonna 1948, seurakunta oli vähän aikaa ilman saarnaajaa, kunnes vuoden 1949 alussa toimeen kutsuttiin yhtä aikaa nuoret miehet **Tapio Laukkanen** ja Taavetti Rytkönen. Tapio ja **Salme** muuttivat kuitenkin pian Mikkeliin, ja Taavetti jäi yksin paimentamaan seurakuntaa. Lukijan tehtävässä toimi silloin joku seurakuntalaisista, usein **Veikko Savolainen** Pahkamäen Honkajoelta, **Kaarten** poikia. **Arvi Laukkanen**, Tapio, **Simo** ja **Esko Laukkasen** isä, oli myös saarnaaja, mutta hänestä tehtävä tuntui ylivoimaisen vaikealta. Arvi asui perheineen jonkin aikaa Lahdessa, mutta takaisin tultuaankin hän halusi pysyä vain eräänlaisena varamiehenä auttamassa Taavettia ja myöhemmin **Arvo Konttista**.

Arvo kutsuttiin saarnaajan tehtävään 1950- ja 1960-luvun vaihteessa. Arvo ja **Helena** muuttivat 1962 työn perässä Puolangalle, mutta tulivat vuoden päästä takaisin, kun Keiteleen kunnassa avautui työpaikkoja.

Rytkösen perhe ja Keiteleen esikoislestadiolainen kristillisyyden kokivat suuren menetyksen, kun Taavetti Rytkönen kuoli äkillisesti syystalvella 1968 vain 53-vuotiaana.

Helena Konttinen on muistellut usein, miten avuttomalta se tilanne heistä Arvon kanssa aluksi tuntui. Arvi oli kuitenkin taas apuna, ja lisää työvoimaa saatiin, kun Simo Laukkanen vuosikymmenen vaihteessa kutsuttiin ensin lukijan ja sitten saarnaajan tehtävään. Seurakunta kasvoi. Oli paljon perheitä ja niissä lapsia ja nuoria. Ulkopuoleltakin tuli useita ihmisiä, osalla oli taustaa uskovasta kodista, osalla ei. Ajatus rukoushuoneen rakentamisesta alkoi vahvistua ja muuttui

todellisuudeksi, kun ensimmäisenä adventtina 1975 pidettiin Keiteleen rukoushuoneella ensimmäiset seuramatat. Lisää saarnaajia saatiin: Esko Laukkanen ja Raimo Rytkönen 1976, ja seuraavalla vuosikymmenellä Aarno Konttinen, kun Aarno ja **Raija** muuttivat Heikinsuolta Keiteleelle. Nykyisin voi kuulla myös **Esko Rytkösen**, Raimon nuoremman veljen, sekä Antti Rytkösen saarnaavan Keiteleellä Esikoisten seuroissa. He asuvat kumpikin perheineen Kuopiossa.

Kuopioon syntyy seurakunta

Esko Rytkönen muutti Kuopioon töihin vuonna 1976. Silloin siellä asui vain muutamia esikoislestadiolaisia. Kaupunkiin kuitenkin muutti väkeä, enimmäkseen nuorta ja työikäistä, kuka opiskelemaan, kuka töihin tai muusta syystä. Näin uskonystäviäkin vähitellen tuli lisää. Esko muistelee, että häntä pyydettiin lukijaksi vuonna 1992. Silloin ei Kuopiossa ollut pyhäseuroja, mutta viikolla kokoonnuttiiin keskustelemaan. Lähetysmiehet kävivät kaksi kertaa vuodessa Keiteleen-matkan yhteydessä. Seurat pidettiin tuolloin perjantai- tai maanantai-iltana. Vuonna 1999 Eskoa pyydettiin saarnaamaan, ja säännöllinen seuratoiminta Kuopiossa alkoi 2000-luvun alussa, jolloin toiseksi saarnaajaksi kutsuttiin **Erik Peltomaa**. Seura- paikkoina olivat kirkot ja seurakuntatalot.

Antti Rytkönen oli vielä nuori poika, kun hänet ja **Jarmo Konttinen** pyydettiin esilaulajiksi Keiteleellä, missä Jarmon isä **Kari Konttinen** oli hoitanut tehtävää pitkän aikaa. Se kasvatti, sanoo Antti. Piti käydä seuroissa säännöllisesti ja olla aina ajoissa aloittamassa ensimmäistä virttä. Myöhemmin perheellisenä oli vielä lisää haastetta, kun seuroihin lähdettiin pienten lasten kanssa. Antti lähti lukion jälkeen Kuopioon opiskelemaan ja sai sieltä työpaikan. Myös Antin vaimo **Kirsi** on kotoisin Keiteleeltä, Koutajärven Vihatanan **Jääskeläisiä**. Perhe onkin paljon lomaillut Vihatanassa, missä ei nykyään kukaan asu vakinaisesti.

Sami Kantoluoto muistelee, että hänet ja Antti pyydettiin Kuopiossa lukijoiksi vuonna 2016. Saarnaajina he ovat toimineet vuodesta 2019 lähtien. Molemmat toimivat myös esilaulajina. Seuratoiminta on nykyisin synkronoitu Keiteleen ja Kuopion välillä. Myös Samin vaimo **Tarja** on Keiteleeltä, **Savolaisten** sukua. Niinpä perheiden on hyvä seuroissa käynnin ohessa vieraillla myös omaisten ja sukulaisten luona. Sami ja Antti ovat avainhenkilöitä Keiteleellä myös siinä, että he aina virittävät kuuntelu- ja tallennuslaitteet kuntoon. Digiasiantuntijoina se käy heiltä sujuvasti.

Näkymä vieraalle hänen lähestyessään Salmensaaren rantaa veneellä 60 -luvulla. Tällöin saarella asuivat Anna ja Taavetti Rytkönen perheineen vastavalmistuneessa talossa, joka näkyy puolittain kuvan oikeassa reunassa. Vanha asuinrakennus on kuvan keskellä. Molemmista pidettiin seuroja. Monille seuravieraille on jäänyt mieleen venekyyti osana kesäistä seuramatkaa.

Salmensaari vetää väkeä

Salmensaarella on aikojen saatossa käynyt paljon vieraita. Raimo muistelee lapsuutensa aikoja, jolloin uskonystäviä tuli kesäisin pitemmäksikin aikaa viettämään aktiivilomaa Saarella. Asiaan kuului, että osallistuttiin talon töihin. Yksi hauskimista Raimon kertomista muistoista on, kun piti siirtää purettun pisteaidan seipäät liiteriin. Kesävieraina olivat silloin Jouko Kauranne Kuopiosta ja hänen kolme poikaansa. Isä-Taavetti keksi tehdä hommasta kilpailun. Taskukello otti aikaa. Niinpä seipäät siirtyivät hyvin sujuvasti vieraiden ja talon omien poikien toimesta. Raimo voitti kisan kahden sekunnin erolla

seuraavaan. Aapeli Kinnunen, saarnaaja ja lähetysmies Pihtiputaalta, oli usein vieraana syystöiden, kuten muikunpyynnin ja perunannoston aikaan. Aapeli oli huumorintajuinen ja osasi olla lasten kanssa. Kerran hän oli ehdottanut, että pidetäänpäs nyt seurat ja pannaan pieni Raimo-poika saarnaamaan. Ja saarnanhan Raimo piti, tosin se jäi lyhyeksi ja sisälsi kaksi sanaa: ”Kuoleman Herra.” Raimo kertoo, miten Aapeli heti vahvisti: ”Niin, Jeesushan on elämän ja kuoleman Herra.”

Myös lähiympäristöstä kävi vieraita: naapureita, tuttuja ja tietenkin uskonystäviä. Kyläilykulttuuri oli ennen toisenlaista kuin nykyään. Voitiin mennä tuttuun paikkaan ihan noin vain, myös ilman kutsua

tai ennalta sopimista. Seuroja pidettiin Keiteleellä tuohon aikaan kodeissa, niin myös Salmensaassa, myös isoja seuroja, myös kesällä. Silloin oli Rytkösen pojilla vastuullinen ja joskus melko mittava tehtävä soutaa väki saareen ja takaisin. Kerran oli salmen taakse ilmaantunut Heikki Kempvaisen kopillinen kuorma-auto Pihtiputaalta, täynnä väkeä. Se tiesi aika monta reissua salmen yli.

Minullakin on monia rakkaita muistoja Salmensaaresta nuoruuden ajoilta. Ystävystyin **Aira Rytkösen** kanssa kun olimme samalla luokalla koulussa, ja sen ystävyden myötä löysin uskon ja sielunrauhan, jota olin kaivannut. Taavetti oli minulle tärkeä opastaja uskon alkutaipaleella. Hän oli hyvin taitava puheissaan. Totuudet puhui, niin kuin asia on, mutta osasi olla hienotunteinen ja välttää turhaa kärjistämistä, kun vähemmän tärkeitä asioista oli kyse. Meitä suurten ikäluokkien nuoria oli aika paljon, ja me parveilimme – kuten nuorten on tapana parveilla – Saassa erityisen paljon, ehkä jopa riesaksi asti. Aina siellä otettiin silti ystävällisesti vastaan. Salmensaassa ilmapiiri oli jotenkin erityisen viihtyisä ja mukava. Kesällä 2023 yhden aikojen nuorista ystävästä oli käynyt Tuulan ja Raimon luona ja sanonut tullessaan Taavetin luvalla. Hän oli lapsena ja nuorena viettänyt erityisen paljon aikaa Salmensaassa myös siksi, että hänellä oli vaikeat kotiolot. Hän oli kertonut Taavetin luvanneen, että hän saa tulla ihan niin usein kuin haluaa.

Olen miettinyt, mistä mainitsemani erityinen saarelainen ilmapiiri koostuu. Ehkäpä tuo Raimon kertoma tapaus ilmentää sitä: olet kuka tahansa, ”hyvästä” tai ”huonommasta” perheestä, varakas tai vähävarainen, uskoinen tai ei, joka tapauksessa olet tärkeä ja arvostusta ansaitseva ihminen. Toinen tärkeä osa henkistä saarelaisuutta, jonka olen tunnistanut jokaisessa tuntemassani salmensaarelaisessa ja sieltä lähteneessä, on huumori – kiltti, lempeä huumori, joka paljolti perustuu kieleen. Salmensaassa onkin, tai ainakin oli ennen, oma kieli. Esimerkiksi ”oikealla” on saareksi *käen* (käden) *puolella*, ”vasemmalla” on *sisäkäen puolella*. Ja kun muualla Suomessa, myös täällä Savossa, kelvottomaksi osoittautuneella tarve-esineellä uhataan heittää sorsaa tai muuta vesilintua, Saassa sanotaan, että tuo esine *pittää heittää pettäekköön että moenjatkosesti ryskää*.

Rauhallista elämää Salmensaassa

Tuula ja Raimo viettävät nyt eläkepäiviä pääasiassa kahdestaan. Yritys on lopetettu muutama vuosi sitten. Kasvihuoneet on purettu. Niiden rakenteet kuitenkin kävivät kaupaksi muille kasvihuoneviljelijöille ja jatkavat hyödyllistä olemassaoloaan. Kukaan lapsista ei halunnut jatkajaksi, eikä vieraille haluttu myydä, koska kasvihuoneet olivat aivan oman kodin vieressä. Kolme tytärtä asuvat Keiteleellä, käyvät tietenkin usein ja pitävät huolta. Kaksi pojista asuu Etelä-Suomessa. Lastenlapsia on viisitoista. Loma-aikoina Saassa on silti joskus paljonkin väkeä. Rytkösen sisaruksista **Eeva-Liisa** ja **Martti** omistavat entisen kotitalon, ”Mammalan”, tontteineen. He käyvät Helsingistä lomailemassa ja touhuamassa Salmensaassa, ja kun molemmilla on iso perhe, laajaa jälkikasvua voi tulla kuka mistäkin, milloin tahansa, enemmän tai vähemmän.

Neljä sukupolvea on elänyt ja tehnyt työtä Salmensaassa.

Kaikkien perheiden lapset ovat lähteneet maailmalle, kuka lähelle, kuka kauemmaksi. Osa on palannut ja juurtunut Keiteleelle, kaksi ihan kotisaarelle asti perhettä kasvattamaan. Ehkä joku joskus tänne vielä palaa. Maa ja järvi on antanut elantoa, mutta vaatinut myös paljon työtä. Tärkein saarelaisten tekemä työ on kuitenkin sellaista, mitä ei voi nähdä ja mitata näkyvillä mitareilla. Täällä ja täältä käsin on uskon siemen kylvetty moneen sydämeen. On puhuttu sanaa, hoidettu sieluja, rohkaistu ja lohdutettu. Siitä on siunausta levinnyt laajalle ja leviää yhä.

Hyvästelen Tuulan ja Raimon. Oli mukava käydä. ■

Teksti: Anna Maija Kekki

Tutkistelu Jeesuksen ruumiin ja veren voimasta

ROVASTI L.L.LAESTADIUKSEN SAARNA PALMUSUNNUNTAINA

Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hänellä on iankaikkinen elämä ja minä olen herättävä hänet viimeisenä päivänä. (Joh. 6:54)

Kun Vapahtajamme puhui näitä sanoja, juutalaiset arvelivat, kuinka hän voisi antaa lihansa heidän syötäväkseen. Silloin Vapahtaja lisäsi sanat: *"Ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertaan, niin teillä ei ole elämää."* Näiden sanojen johdosta meidän tulee tarkastella ensiksi sitä, kuinka Kristus antaa meille lihansa ja verensä, ja toiseksi sitä, kuinka meidän tulee syödä ja juoda niistä.

Kristus on antanut lihansa meille sillä tavoin, että hän on antautunut kaikkiin suuriin kärsimyksiin, köyhyyteen ja halveksittavaksi, pilkattavaksi ja häpäistäväksi ja lopuksi ristiinnaulittavaksi, niin kuin virressä laulamme: "Kauheasti ruumistasi annoit piestä, haavoittaa." Näin on sielumme ruoka valmistettu ja paistettu hirveässä tulesa.

Jeesus on kärsimisessään antanut verensä vuotaa ympärileikkauksesta alkaen aina siihen asti, kun hän ristillä antoi henkensä. Ja vielä sen jälkeen, kun hän oli jo kallistanut päänsä ja oli varmasti kuollut, eräs sotilas otti keihään ja avasi hänen kylkensä, josta vuoti

veri ja vesi, että täyttyisi Raamatun sana: *"Hänen sydämensä halkeaa laupeudesta."* Näin tapahtui, ettei yksikään enää epäilisi, etteikö Jeesus todella olisi kuollut.

On siis tapahtunut, niin kuin Vapahtaja itse selitti kirjoituksia opetuslapsilleen, että Kristuksen piti kärsiä ja nousta ylös. Sillä tavoin Vapahtaja on antanut lihansa ja verensä elämäksi koko maailmalle, niin kuin hän on sanonut antavansa lihansa, että maailma saisi elää.

Nyt on kysymys siitä, kuinka meidän tulee syödä ja juoda tästä. Se ei tapahdu muulla tavalla kuin uskossa, nimittäin siten, että otamme Vapahtajan sydämeemme sellaisena kuin hän on antanut itsensä meille hänen omien sanojensa mukaisesti: *"Tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan. Tämä on minun vereni, joka teidän edestänne vuodatetaan, eli uuden testamentin malja minun veressäni."* (1.Kor. 11:24–25)

Testamentti ei ole muuta kuin armo eli lahja, jota kukaan ei ole ansainnut työllään, eikä sitä anneta mistään velasta. Tämä Vapahtajan ruumis ja veri on iankaikkinen testamentti. Kukaan ei kuitenkaan saa tästä osaa, ellei hän ota sitä uskolla vastaan, niin kuin Luther on selittänyt, että sanat "teidän edestänne annettu ja vuodatettu" vaativat aivan uskovaan sydäntä. Se, joka uskoo sen niin kuin sanat kuuluvat eikä epäile eikä

**Käykää nyt,
särkyneet sydämet,
niin lähelle ristiä,
että voitte syödä
hänen ruumistaan
ja juoda hänen
vertaan kuolleista
ylösnousemiseksi.**

anna minkään häiritä itseään, syö oikein Vapahtajan lihaa ja juo oikein hänen vertaan. Hän on elävä iankaikkisesti, ja Kristus on herättävä hänet viimeisenä päivänä iankaikkiseen elämään.

Tässä ei auta mikään työ tai valmistelu, vaan ainoastaan usko Jeesukseen, koska kysymys on siitä, kuinka saadaan iankaikkinen elämä. Se elämä saadaan jo täällä armon ajassa, heti kun ihminen uskoo epäilemättä. *"Ja tämä on iankaikkinen elämä, että he tuntisivat sinut, ainoan tosi Jumalan, ja sen, jonka lähetit, Jeesuksen Kristuksen."* Älköön siis kukaan luulko saavansa iankaikkista elämää muussa järjestyksessä kuin ainoastaan uskolla syöden Kristuksen lihaa ja juoden hänen vertaan.

Tämä asia on kokonaan salattu heräämättömiltä, jotka vaeltavat kuolleessa uskossa ja turhassa toivossa. He luulevat, että he ovat jo tehneet vanhurskauden, vaikka he eivät ole koskaan tunteneet nälkää Jeesuksen ruumiiseen eivätkä janoa hänen vereensä. He eivät ole koskaan tulleet niin lähelle ristiä, että he olisivat nähneet hengessä, kuinka Ihmisen Poika ristinkuolemassa valmistetaan ruoaksi ja juomaksi kaikille murheellisille ja epäileville, väsyneille ja särkyneille sydämille, jotka tuntevat hänessä iäisen elämän nälkää ja janoa. Vielä vähemmän he ovat nähneet, että meistä jokainen on synneillään ristiinnaulinnut Jeesuksen.

Käykää nyt, särkyneet sydämet, niin lähelle ristiä, että voitte syödä hänen ruumistaan ja juoda hänen vertaan kuolleista ylösnousemiseksi. Ne, joiden sydämeen on vuodatettu Jumalan rakkaus eli Pyhä Henki, ovat syöneet oikein Jumalan ja Ihmisen Pojan lihaa ja juoneet oikein hänen kallista sovintovertaan.

Olkaamme nyt sovintoverellä vihmottuja syntien anteeksisaamiseksi uskon kautta, että kaikki, jotka

pysyvät uskossa loppuun asti, tulisivat eläviksi ja eläisivät iankaikkisesti. Herra, joka on antanut lihansa ja verensä elämämme puolesta, auttakoon meitä uskossa voittamaan kaikki pahan tuliset nuolet, joita se ampuu sydäntämme kohti maailman valtamereltä, ettemme pelkäisi kuolemaa, kun se tulee vieraaksemme. Ja herättäköön suuri Ristinkantaja meidät viimeisenä päivänä. Verinen Vanhin on täyttävä lupauksensa niille, jotka syövät hänen lihaansa ja juovat hänen vertaan.

Armollinen Pyhä Henki, sinä kaunis kyyhkynen ja taivaan sanansaattaja, joka lohdutat köyhiä sydämiä! Tule alas sielumme majaan, ennen kuin mustat linnut syövät Jumalan sanan siemenet, ettei hauta saattaisi meitä murheelliseksi, vaan että me olisimme täällä murheellisia Jumalan mielen mukaisesti.

Oikeat rukoilijat ovat jo saaneet maistaa tulevan elämän voimaa, ja siitä he kiittävät Herraa Jeesusta ja hänen taivaallista Isäänsä Pyhässä Hengessä. Hän on varjeleva heitä kaikissa rajuilmoissa, jotka puhaltavat heidän päälleen tässä synkeässä korvessa. Armollinen Isä on varjeleva lapsiaan kuolemaan asti, jonka tähden he laulavat elävässä toivossa.

*Jo aamu autuas se koittaa saisi,
voi, jos jo taivaan portti aukeaisi!
Vaivasta tästä
sieluni päästä,
vie minut, Jeesus,
rauhaan myrskysäästä.*

Virsi 619:9

Aamen. ■

Uskon syntien anteeksiantamiseen ja iankaikkiseen elämään

SVEBILIUKSEN* KATEKISMUKSEN OPETUS

Uskotko syntien anteeksiantamisen?

Uskon. Olen siitä varma, että Jumala armosta, Kristuksen tähden antaa synnit anteeksi kaikille niille, jotka uskovat häneen eikä lue heille kadotukseksi heidän pahoja tekojaan.

Hänestä - Kristuksesta - kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa hänen nimensä voimasta syntinsä anteeksi. (AP.T. 10:43).

Mikä on oikea usko?

Oikea ja pelastava usko ei ole pelkkää tietoa Jumalasta ja hänen pyhästä sanastaan ja siihen suostumista. Se on varma luottamus ja sydämen turvautuminen Jumalaan, syntien anteeksiantamiseen ja iankaikkiseen elämään Jeesuksen Kristuksen ansion tähden.

Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme. (ROOM. 8:38,39)

Usko on sen todellisuutta, mitä toivotaan, sen näkemistä, mitä ei nähdä. (HEPR. 11:1)

Minkä kautta Pyhä Henki vaikuttaa uskon?

Sanan ja sakramenttien kautta.

Ketä Pyhä Henki käyttää julistamaan sanaa ja jakamaan sakramenteja?

Pyhää saarnavirkkaa, jota Pyhässä Raamatussa sanotaan Hengen viraksi ja saarnamiehiä, jotka ovat Herran Sebaotin sanansaattajia, Jumalan apulaisia, hänen salaisuutensa taloudenhoitajia ja lähettäjiä Kristuksen puolesta.

Pitäkää huoli itsestänne ja koko laumasta, jonka

kaitsijoiksi Pyhä Henki on teidät pannut. (AP.T. 20:28).

Papin suun tulee jakaa tietoa, hänen huuliltaan odotetaan opetusta. Hän on Herran Sebaotin sanansaattaja. (MAL. 2:7).

Me olemme siis Kristuksen lähettäjiä, ja Jumala puhuu meidän kauttamme. (2.KOR. 5:20)

Me olemme Jumalan työtovereita. (1.KOR. 3:9)

Mitä ymmärrät ruumiin ylösousemisella?

Kaikkien ihmisten, jotka ovat kuolleet, hyvien ja pahojen, on noustava kuolleista viimeisenä päivänä ja tultava Kristuksen tuomioistuimen eteen saadakseen sen mukaan kuin ovat eläessään tehneet.

Monet maan tomussa nukkuvista heräävät, toiset iankaikkiseen elämään, toiset häpeään ja ikuisen kauhuun. (DAN. 12:2).

Mutta minä tiedän lunastajani elävän, ja viimeisenä hän on seisova multien päällä. (JOB. 19:25).

Kuoleeko ihmisen sekä ruumis että sielu?

Ei kuole. Vain ruumis kuolee ja muuttuu jälleen maaksi. Sen sijaan sielu on kuolematon.

Tomu palaa maahan, josta se on tullut. Henki palaa Jumalan luo, joka on sen antanut. (SAARN.12:7).

Älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin mutta eivät kykene tappamaan sielua. (MATT. 10:28).

Mihin siis kuolleiden sielut joutuvat?

Pyhät enkelit vievät uskovien sielut Abrahamin huomaan ja he saavat iankaikkisen elämän. Epäuskoisten sielut taas joutuvat vaivan paikkaan, helvettiin.

Sitten köyhä kuoli ja enkelit veivät hänet Abrahamin huomaan. Rikaskin kuoli ja hänet haudattiin. Kun hän tuonelan tuskissa kohotti katseensa - hän huusi: '- näissä

liekeissä on kauhea olla'. (LUUK. 16:22).

Mutta vanhurskasten sielut ovat Jumalan kädessä, eikä vaiva saavuta heitä. (VIIS. 3:1).

Millaisiksi uskovien ruumiit muuttuvat kuolleiden ylösnousemisessa?

Ne muuttuvat Kristuksen kirkkaan ruumiin kaltaiseksi, hengelliseksi. Ne eivät enää tarvitse eläkkeen ruokaa eivätkä juomaa, toisin kuin tässä elämässä. Ne ovat kuolemattomia, loistavia ja kirkkaita. Kirkkauden asteissa on kuitenkin eroja.

Hän muuttaa meidän ruumiimme tästä alennustilasta oman kirkastuneen ruumiinsa kaltaiseksi voimallaan, jolla hän kykenee alistamaan valtaansa kaiken. (FIL. 3:21).

Auringolla on oma loistonsa, kuulla omansa ja tähdillä omansa, ja toi nen tähti loistaa toista kirkkaammin. Sa moin tapahtuu kuolleiden ylösnousemuksessa. Se, mikä kylvetään katoavana, nousee katoamattomana. (1.KOR. 15:41)

Mitä on iankaikkinen elämä?

Se on sanomatonta riemua ja iäistä autuutta Jumalan luona taivaassa. Siellä me kaikkien pyhien enkelinen ja kaikkien valittuina kanssa saamme loppumattomasti nähdä Jumalan kasvoista kasvoihin, kuten Raamattu sanoo, sellaisena kuin hän on.

Nyt katsellemme vielä kuin kuvastimesta, kuin arvoitusta, mutta silloin näemme kasvoista kasvoihin. (1.KOR. 13:12)

Rakkaat ystävät, jo nyt me olemme Jumalan lapsia, mutta vielä ei ole käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Sen me tiedämme että kun se käy ilmi, meistä tulee hänen kaltaisiaan, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena kuin hän on. (1.JOH. 3:2)

Ketkä ovat valittuja?

Ne, jotka Jumala iankaikkisuudessa näki pysyvän loppuun asti uskossa Jeesukseen Kristukseen.

Jo ennen maailman luomista hän on valinnut meidät Kristuksessa olemaan edessään pyhiä ja nuhteettomia Kristuksesta osallisina. (EF. 1:4)

Miksi kaikki ihmiset eivät pelastu?

Siksi, etteivät kaikki usko Kristukseen, vaan halveksivat pelastuksen välineitä ja vastustavat Pyhän Hengen vaikutusta. Siksi he ovat itse syyäpäitä turmioonsa. Se joka ei usko, tuomitaan kadotukseen ja Jumalan viha

pysyy hänen yllään.

Jerusalem, Jerusalem! Sinä tapat profeetat ja kivität ne, jotka on lähetetty sinun luoksesi. Miten monesti olenkaan tahtonut koota lapsesi, niin kuin kanaemo kokoaa poikaset siipiensä suojaan! Mutta te ette tahtoneet tulta. (MATT. 23:37).

Eräs mies järjesti suuret pidot ja oli kutsunut paljon vieraita. Kun pitojen oli määrä alkaa, hän lähetti palvelijansa sanomaan kutsutuille: 'Tulkaa, kaikki on jo valmiina'. Mutta yksi toisensa jälkeen nämä alkoivat esittää verukkeita. (LUUK. 14:16).

Sitä, joka uskoo Jumalan Poikaan ei tuomita, mutta se, joka ei usko, on jo tuomittu, koska hän ei uskonut Jumalan ainoaan Poikaan. - Sillä, joka uskoo Poikaan, on iankaikkinen elämä, mutta joka ei tottele Poikaa, se ei pääse näkemään elämää vaan Jumalan viha pysyy hänen päällään. (JOH. 3:18,36)

Miksi kaikkien uskonkohtien selitys päättyy sanoihin: Tämä on varmasti totta?

Sillä me ilmaisemme, että kaiken sen, minkä me näissä olemme suullamme tunnustaneet, me myös sydämesämme lujasti uskomme ja tahdomme sen varassa elää ja kuolla.

Tiedän, keneen uskon, ja olen varma siitä, että hän kykenee varjelemaan sen, mikä on minun haltuuni uskottu, aina tulemisensa päivään asti. (2. TIM. 1:12)

Miksi ja missä tarkoituksessa me tämän uskon tunnustamme?

Emme vain siksi, että me näin erottautuisimme kaikista epäuskoisista ja tekopyhistä, vaan myös siksi, että tämän tunnustuksen kautta pelastuisimme. ■

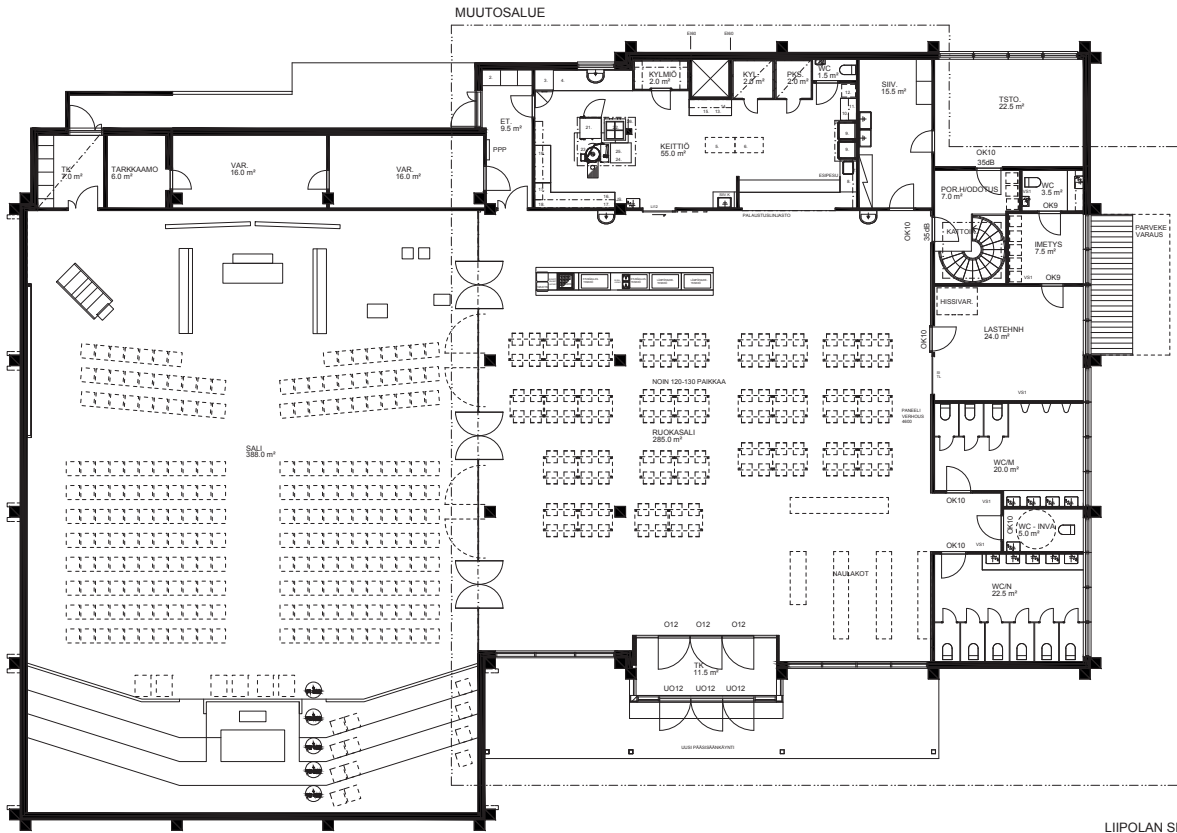
Lähde: Martti Lutherin Vähä Katekismus ja piispa Olaus Svebiliuksen selitys, Esikoislestadiolaiset ry Lahti 2003

* Olaus Svebilius oli ruotsalainen arkkipiispa, joka uudisti muun muassa katekismuksen. Svebilius oli Linköpingin hiippakunnan piispa vuodesta 1678 ja arkkipiispa vuodesta 1681. Hänen virkakautensa aikana 1686 tuli voimaan uusi kirkkolaki. Uusi katekismus ilmestyi 1689, sen käänsi suomeksi Daniel Juslenius 1746.

Wikipedia

LIIPOLAN SEURAKUNTAKESKUKSEN UUDISTUSTYÖT ETENEVÄT

LIIPOLAN SEURAKUNTATALO
I KERROS
4.1.2024 PAULI KÄRKI
MITTAKAAVA 1:125

Liipolan seurakuntakeskus siirtyi Esikoiset ry:n omistukseen 30.3.2023. Samalla käynnistyi vuokrasopimuksella vahvistettu vuosien yhteistyö Launeen seurakunnan kanssa. Seurakunta jatkaa toimintaansa seurakuntakeskuksessa ja maksaa sitä vastaan käypää vuokraa. Oma toimintamme on käynnistynyt aktiivisena ja yhteistyö Launeen seurakunnan kanssa on ollut sujuvaa.

Jo ostohetkellä tiedettiin tarpeita seurakuntakeskuksen uudistamiseen ja remontointiin. Niiden toteutus käynnistyiikin ripeästi. Kesällä piha-aluetta muokattiin siten, että autopaikkojen määrä tontilla lisääntyi huomattavasti. Samalla aukaistiin tiettyjä seinänvierustoja ja tehtiin niihin asianmukaiset pato-levytykset. Piha-alueen viimeistely jäi odottamaan muutostöiden rakennuslupaa ja sopivaa ajankohtaa. Kesän aikana uudistettiin myös koko rakennuksen ulkokaton pinnoite ja kattovarusteita.

Sisätilojen muutostyöt alkoivat alkuvuodesta heti rakennusluvan saamisen jälkeen. Uusien WC- ja lastenhoitotilojen rakentaminen on jo täydessä vauhdissa. WC-tilojen siirto uuteen paikkaan mahdollistaa keittiön uudistamisen ja laajentamisen. Keittiön

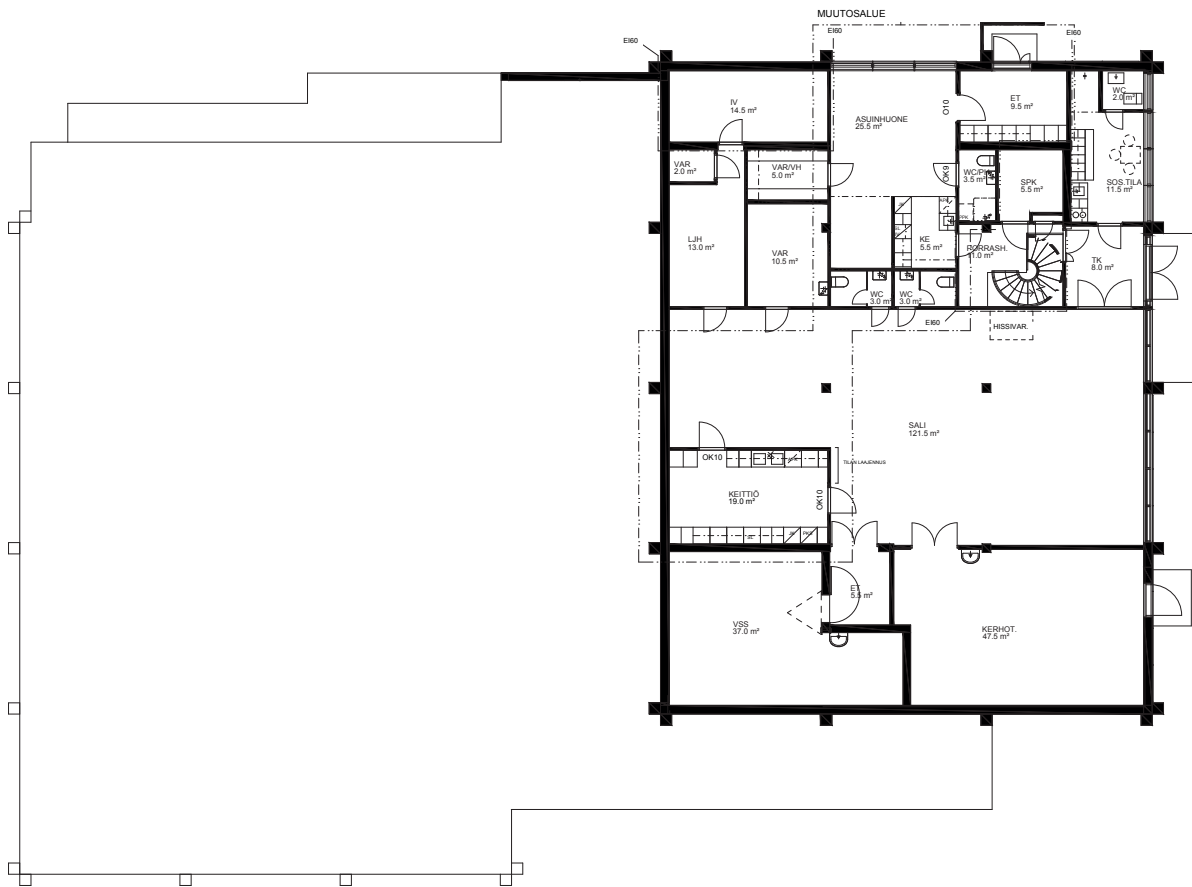
laajentaminen ja uudelleenvarustelu onkin seuraava merkittävä työkohte. Tätä ennen alakerran pienempi keittiö uusitaan ja laajennetaan palvelemaan tarjoilua myös pääkeittiön muutostöiden aikana.

Kevään aikana toteutetaan myös yläkerran kahvisalinlaajentaminen pääsalin suuntaan. Uusi kahvisalin ja pääsalin erottava lasiseinä asennetaan pääsalin seinälinjaan, jolloin kahvisali laajenee huomattavasti.

Uudistustyöt jatkuvat sopivassa vaiheessa pääsisäänkäynnin seinän ja pääoven uusinnalla, sen eteen tulevan katoksen rakentamisella ja pihatöillä. Näiden töiden aloittamisajankohta tulee harkita voimavarojen ja varojen kertymisen mukaan. Rakennuslupa mahdollistaa myös pienen asunnon rakentamisen alakertaan.

Jo nyt niin monet ovat uhranneet aikaansa ja varojaan seurakuntakeskuksen, meidän rukoushuoneemme uudistamiseen. Iloinen yhdessä tekemisen henki on näkyvää. Talkootyövoimaa on riittänyt hyvin. Herran siunaamat lahjat ja taidot on ovat mahdollistaneet uudistustöiden nopean edistymisen.

Kari Simolin

LIIPOLAN SEURAKUNTATALO
KELLARI KERROS
4.1.2024 PAULI KÄRKI
MITTAKAAVA 1:125

Lahjoitukset Lahden rukoushuoneen remontointiin

Lahjoittaa voit joko tilisiirtona tai
MobilePay-maksulla:

Tilisiirto (muista laittaa viitenumero!)

Tilinumero: FI 95 5612 1120 5274 67

Saaja: Esikoiset ry / Lahti

Viite: 67687

MobilePay

Lyhytnumero: 37855

Rahankeräysluvan tiedot:

Lupa n:o RA/2020/1490

*Jos Herra ei huonetta rakenna, niin sen
rakentajat turhaan vaivaa näkevät. (Ps. 127:1)*

ESILAULAJAT KOKOONTUIVAT LAHDESSA MARRASKUUSSA

Yhdistyksemme esilaulajat olivat koolla omassa kokouksessaan 11.11.2023 Mukkulan kirkossa Lahdessa. Paikalla oli n. 30 esilaulajaa eri paikkakunnilta.

Lahden veljet olivat rakentaneet antoisan ja kiintoisan ohjelman ja Taivaan Isä johdatti päivän kulkua yhteisessä hengessä ja hyvässä ilmapiirissä. Päivän aikana saimme hyviä antimia sekä sielun että ruumiin tarpeisiin. Lauoimme paljon tuttuja ja oudompiakin virsiä ja hengellisiä lauluja yhdessä.

Pohdimme yhdessä esilaulamiseen ja esilaulajan palvelutehtävään liittyviä haasteita ja keskustelimme niistä liittyen käytännön tilanteisiin. Saimme kehittää myös teknisiä taitoja nuotinluvun, virren aloituskorkeuden ja tempon suhteen. Koettiin, että esilaulajan tehtävä on ennen kaikkea seurakunnan palvelutehtävä. Siinä työssä on rukouksella suuri merkitys, saammehan luottaa siihen, että oikean virren valinta ja sen johtaminen seuroissa ja muissa hengellisissä tilanteissa on Pyhän Hengen johdattamaa ja ohjaamaa.

Esilaulaja tuntee usein arkuutta ja jännitystä toimittaessaan tehtäväänsä seurakunnan edessä. Myös tästä haasteesta puhuttiin ja keskusteltiin seminaaripäivän aikana, ja saimme siihen hyviä vinkkejä

asiantuntijalta. Jännityksen laukaisemiseen auttaa myös huolellinen valmistautuminen ja virsien valinta etukäteen. Vaikka seuratilanteen aikana tulee usein tarve muuttaa etukäteisvalintoja luetun ja puhutun saarnan aiheisiin perustuen, on hyvä valita ainakin kaksi alkuvaiheen virttä etukäteen.

Päivän loppupuolella **Eero Nieminen** toi terveisiä saarnaajakunnalta ja ajatuksia siitä, kuinka tärkeä osa virrenveisuulla on seurakäytännössä. Virret irrottavat ajatukset arjesta, ylentävät mielet ja luovat otollisen tunnelman kuulla Jumalan sanaa. Sanankuulijat laulavat mielellään ”sydämensä kyllyydestä”, koska se on samalla henkilökohtaista sielunhoitoa. Saarnan jälkeen tuleva virsi hyvin tärkeä. Sen tehtävä on lohduttaa ja rohkaista uskomaan sekä vahvistaa syntien anteeksiantamuksesta.

Päivän loppuksi osallistuimme kaikki monien vieraiden lisäksi yhteislaulutilaisuuteen, jossa lauloimme paljon virsiä ja hengellisiä lauluja.

Päätimme, että seuraava esilaulajaseminaari on Hämeenlinnassa vuoden 2025 alussa. ■

Jaakko Ansaharju

SANANPALVELIJAT KOKOONTUIVAT LAHDESSA LOKAKUUSSA

Lahdessa, Liipolan rukoushuoneella pidettiin kaksipäiväinen sananpalvelijoiden seminaari 20.–21.10.2023. Mukana oli noin 40 sananpalvelijaa.

Päivien sisältö koostui kahdesta aiheesta; ”Saarnaajien asema ja esimerkki” sekä ”Tutkistelu kasteen ja uudensyntymisen armosta”. Molemmista aiheista oli aluksi valmistellut alustukset ja niiden pohjalta aiheita pohdittiin useissa ryhmissä.

Aiheet koettiin hyvin tarpeellisiksi ja niistä avautuikin tärkeitä asioita sananpalvelijoiden tueksi ja

rohkaisuksi. Kasteen ja uudensyntymisen armo koettiin hyvin syvälliseksi, jonka ymmärtämisessä moni kysymys piti jättää ”Jumalan asiaksi”. Kuitenkin todettiin, että vaikeistakin asioista on hyvä keskustella ja kuulla veljien ajatuksia.

Lahden ystävät hoiti kokousjärjestelyt kiitettävästi, taidolla ja rakkaudella. Kiitollisina muistelemme myös monia ystäväperheitä, joiden luona saarnaajat majoittuivat. Herra vaivanne palkitkoon! ■

ARMON SÄVEL -LAULUKIRJAN MOBIILISOVELLUS

– PUHELIMIIN JA TABLETTEIHIN LADATTAVA SÄHKÖINEN LAULUKIRJA

Armon Sävel -laulukirjasuunnitelmaan on alun perin sisällynyt ajatus, että kirja julkaistaisiin myös puhelimiin ladattavana sähköisenä versiona. Julkaisutoimikunta on valmistellut hanketta käyttäen asiantuntijoina **Jaakko Ansaharjua** ja **Antti Rytköstä**. Jaakko valmisti sisällön julkaisukuntoon ja Antti tuotti tarvittavat sovellukset sekä hankki sen vaatimat oikeudet.

Nyt mobiilisovellus on valmis ja se on ladattavissa sekä App Storen että Google Playn sovelluskaupoista. Sovelluksen nimi on **Armon Sävel**. Latauksen hinta on **15 euroa**.

Armon Sävel -sovellus sisältää kaikki laulut nuotteineen sekä jokaisen laulun melodian. Sovellukseen lisätään myös kuunneltavia versioita sitä mukaan, kun niitä saadaan äänitettyä.

Samasta sovelluksesta on linkki myös ev.lut. kirkon virsikirjaan. Siihen on saatu Kirkon keskusrahaston lupa.

Sovellus on helppokäyttöinen. Lauluja voi hakea numerolla tai alkusanoilla.

Vaikka painettu kirja säilyy pääasiallisena laulukirjana seuroissa, antaa mobiilisovellus paljon uusia mahdollisuuksia ja joustavuutta laulujen käytölle eri tilanteissa.

Toivomme, että Armon Sävel tulisi mobiilisovelluksen myötä meille kaikille entistä rakkaammaksi ja tavoittaisi uusia hengellisten laulujen ystäviä! ■

Osallistu Armon Sanan kehittämiseen!

Armon Sana -lehdessä alkoi 8. vuosi. Lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa, lokakuussa ja maaliskuussa ja se postitetaan jäsenetunä Esikoiset ry:n jäsenten perhekunnille. Lisäksi lehtiä on jaossa kaikissa vakituisissa seurapaikoissa sekä lähetyiskohteissa.

Esikoiset ry:n kotisivuilla www.esikoiset.fi on nyt avattu palautelaatikko, jossa voit jättää mielipiteitäsi Armon Sana -lehdessä. Voit ottaa kantaa lehden sisältöön, ilmeseen tai mihin tahansa lehteen liittyvään asiaan sekä antaa ideoita uusista aiheista. Näin voit olla mukana kehittämässä lehteä

entistä parempaan suuntaan.

Toimituksen vilpitiön tavoite on, että lehti olisi jokaiselle tärkeä voiman lähde ja yhdessä hengelliseen kotiin sekä toisi aina iloa ja virkistystä ilmestyessään.

Palautepaikan löydät siis kotisivuilta ja jäsenille lähiaikoina lähetettävässä sähköpostissa on myös linkki kyselyyn.

Aina voit tietenkin antaa palautetta sähköpostilla osoitteeseen armonsana@esikoiset.fi.

PELOISTA KANNATTAA PUHUA

Lapsen elämässä moni asia voi pelottaa. 9- ja 6-vuotiaat veljekset **Kalle** ja **Nestori** kertovat, että nukku- maan käyminen pimeässä huoneessa tuntuu joskus pelottavalta. Varsinkin vieraassa paikassa voi olla jännittävää käydä nukkumaan. Kalle mainitsee, että lentokoneella lentäminen voi pelottaa. Vieraat ihmiset puolestaan pelottavat joskus Nestoria.

”Voi olla pelottavaa, jos koulussa on kokeet. Tai jos joutuu esiintymään”, Kalle miettii.

Mitä sitten voi tehdä, jos pelottaa? ”Siitä kannattaa kertoa äidille tai isälle. Tai jollekin muulle aikuiselle”, Nestori tietää. ”Ja silloin voi myös rukoilla apua Tai- vaan Isältä”, Kalle lisää.

Kalle kertoo tilanteesta, kun hän oli lähdössä illalla partioon ja häntä pelotti matkalla oleva pimeä kohta, jossa ei ollut katuvaloja. ”Sitten muistin lempiraa- matunpaikkani psalmista 23: *’Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa, en pelkäisi mitään paha, sillä sinä olet minun kanssani. Sinä suojelet minua kädelläsi, johdatat paimensauvallasi.’* Sen jälkeen ei enää pelottanut mennä partioon”, Kalle muistelee.

Samalla kun olemme juttelemassa peloista, kuulemme kun poikien 2-vuotias pikkusisko **Olga** laulaa:

*Jumalan kämmenellä ei pelkää lintunen,
Jumalan kämmenellä ei pelkää ihminen.
Kaikille tilaa riittää, kaikille paikkoja on.
Jumalan kämmenellä ei kukaan ole turvaton. ■*

Aleksi Halme

Psalmi 23

Herra on minun paimeneni

*Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.*

*Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä
nimensä kunnian tähden.*

*Vaikka minä kulkisin pimeässä
laaksossa, en pelkäisi mitään paha,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.*

*Sinä katat minulle pöydän
vihollisten silmien eteen.*

*Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.*

*Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi
minut kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa
päivieni loppuun asti.*

TAIVAS

Meillä kaikilla on omat mielikuvamme taivaasta. Kun sitä ajattelemme, mielessä alkaa välkkyä valoa, kultaa ja enkeleitä. Myös Taivaan Isän valtaistuimien sijoittuu mielissämme taivaaseen. Raamatussa puhutaan varsin vähän taivaasta, mutta uskomme siellä olevan pelkkää onnea. Taivaan ihanuutta emme voi kyllin käsittää. Uskomme sen olevan paljon suurempaa kuin se, mihin ymmärryksemme yltää. Rovasti Laestadius kuvaa monessa saarnassaan, kuinka taivaassa saamme istua samassa pöydässä Jeesuksen ja kaikkien pyhien kanssa.

Pienten lasten leirillä puhuimme kolmen kodin onnesta. Helposti nuo alle kymmenvuotiaat tunnistivat kolme arvokasta kotia: oma koti, hengellinen koti ja taivaan koti. Omaa kotia pidettiin parhaana paikkana maan päällä. Siellä on myös kaikkein rakkaimmat ihmiset: äiti, isä, veljet ja siskot. Myös hengellinen koti on jo pienille tärkeä. Seuroissa on kiva käydä. Siellä on lämmin hyvä tunnelma ja parhaat kaverit. Sieltä pääsee myös usein kylään kavereiden luokse. Joku myös selitti, että seuroissa saa synnit anteeksi.

Taivaan kodista oli hauska keskustella. Kun kysyttiin, millaista taivaassa mahtaa olla, vastauksia tuli nopeasti: siellä on aina iloista, siellä on valoa, siellä ei tule nälkä, siellä ei väsyä eikä ole yötä, siellä lauletaan, siellä ei tule koskaan paha mieli, onnella ei ole loppua... Näin jo lapsen mieli kaipaa taivaaseen.

Ihminen etsii kaikissa ikävaiheissa rauhaa ja turvallisuutta elämäänsä. Olemme pohjittamme arkoja ja pelokkaita, vaikka näyttäisimme kuinka rohkeilta. Siksi kristityille Jumalan sana on arvokas, koska se rohkaisee ja lohduttaa meitä. Sana kääntää toivomme taivaaseen, jossa ei koskaan tarvitse pelätä.

Taivas on kuoleman toisella puolella. Sinne pääsevät kaikki Jumalan lapset, kaikki, jotka uskovat Jeesukseen ja ovat saaneet syntinsä anteeksi hänen nimessään ja veressään. Jeesus sanoo, että heitä on paljon kaikista sukukunnista, heimoista ja kielistä ja että heidän nimensä on kirjoitettu jo ennakkoon Elämän kirjaan. Kun Jumala on antanut meille uskon Jeesukseen, hän on antanut myös taivasikävän.

Uskovien katse on jo elämän aikana käännettyä taivasta kohti, se on ihana päämäärä ja elämän tarkoitus. Vaikka elämämme aikana joudummekin kieltäytymään monista synnin houkutuksista, teemme sen tyytyväisin mielin, koska kuljemme taivasta kohti. Vanhat ovat sanoneet, että jo ensimmäinen

näkeminen taivaassa palkitsee kaikki matkan vaivat. He ovat myös veisanneet: "Matkamiehen mieli palaa kauas kotiin rakkaaseen. Sielunikin päästä halua määränpähän taivaaseen." Olkoon taivas meidän kaikkien määränpäänä.

*Onpa taivaassa tarjona lapsillekin,
jotka Jeesusta rakastavat,
kultakruunut ja valkeat vaattehetkin,
harput, joilla he soittelevat.*

*Puhdas kulta on tie, jota astelevat
kera laulaen enkelien,
Karitsan siellä kasvoja katselevat,
veriuhrin syntisien.*

Virsi 785: 1,2

Eero Nieminen

ESIKOISET RY:N LAPSI- JA NUORISOTYÖ

– KRISTILLISTÄ OPETUSTA JA YHTEISÖLLISYYTTÄ

Ottakaa siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät pannut kaitsijoiksi, paimentamaan Herran seurakuntaa, jonka hän omalla verellensä on itselleen ansainnut. (Ap.t. 20:28)

Lapsi- ja nuorisotyö (Lanu) on tärkeä osa seurakuntamme toimintaa. Siinä ensisijaisena tavoitteena on kristinopin opettaminen ja evankeliumin kirkastaminen lapsille ja nuorille. Lapsi- ja nuorisotyön lisäksi seurakunnassamme tehdään aktiivisesti rippikoulutyötä.

Lapsi ja nuorisotyössä on mukana eri paikkakuntien lapsi- ja nuorisotyövastaavia, nuorten edustajia ja sananpalvelijoita. Lanun toiminnan tarkoitus on aktiivisen ja säännöllisen lapsi- ja nuorisotyön koordinoiminen eri paikkakunnilla. Toiminnassa pyritään myös tukemaan lasten ja nuorten keskinäisen yhteyden ja ystävyyssuhteiden muodostumista ja lujittumista.

Tällä hetkellä Lanu-työryhmään kuuluvat:

Helsinki: Sami Siltala, Reino Syrjä
Heikinsuo, Turku: Harri Toivonen
Lahti: Riku Marttinen
Tampere: Arto Viitakangas
Teuva: Joni Leppälä
Nuorisojäsen: Aarni Kaartokallio

Tietoa eri paikkakunnilla järjestettävistä tapahtumista löytyy Esikoiset ry:n nettisivuilta, paikkakuntien tapahtumakalentereista, esittelyistä ja valtakunnallisten tapahtumien kalenterista sekä nuoriso- ja lapsityö osioista. Jos sinulla herää kysyttävää, olethan rohkeasti yhteydessä paikkakuntasi Lanu-yhteyshenkilöön.

Lanu järjestää myös valtakunnallisia nuortentapahtumia noin 2–3 vuodessa, joista tiedotetaan nettisivuilla nuorten osiossa.

Toivotamme kaikki vapaaehtoiset tervetulleiksi mukaan järjestämään tapahtumia omilla paikkakunnilla ja tukemaan paikkakunnilla tehtävää työtä.

Rohkaisemme kaikkia isovanhempia, vanhempia, sisaruksia ja ystäviä ottamaan läheisiä nuoria ja lapsia mukaan seurakunnan tapahtumiin: seuroihin, pyhäkouluihin, nuorteniltoihin, leireille, nuortenpäiviin ja muihin tapahtumiin. Haluamme seurankuntana auttaa nuoriamme ja lapsiamme heidän henkilökohteisessa uskonelämässään ja olemaan rukouksin ja vapaaehtoistoimin mukana vahvistamassa heidän suhdettaan lankaikkiseen Jumalaan.

Lapsi- ja nuoristyötä voi tukea lahjoituksin nettisivuilla olevien ohjeiden mukaan.

Pyydämme seurankunnan rukouksia lastemme ja nuoremme sekä työmme puolesta. ■

*Reino Syrjä
Lapsi- ja nuorisotyövastaava*

VALTAKUNNALLISIA NUORTEN TAPAHTUMIA

Keskiviikkona 8.5. nuortenilta Tampereella Uudenkylän rukoushuoneella
Osoite Ali-Huikkaantie 13, Tampere
Tarjoilu ja yhdessäolo alkaen klo 18.00 ja ohjelma alkaen klo 19.00.

Seuraavana päivänä Helatorstaina 9.5. on Tampereen kevätseurat, jolloin seurakunnat alkavat klo 13 ja iltamessu klo 17.
Yöpaikkoja järjestetään tarvitseville.

25.–26.5. Nuorten viikonloppu Teuvalla Majaniemen leirikeskuksesta
Osoite Nummilahdentie 505, Kauhajoki
Tervetuloa!

Tarkemmat tiedot Esikoisten sivuilta.

Esikoiset ry:n paikallinen toiminta

Esikoiset ry:n toiminta on laajaa. Monet paikkakunnat ovat ryhmittyneet yhteistoiminta-alueiksi ja järjestävät yhteisiä seuroja ja muuta toimintaa. Seuroja järjestetään alueellisesti yleensä joka sunnuntai. Seurojen lisäksi järjestetään myös pyhäkouluja, nuorteniltoja, raamattupiirejä sekä lasten ja nuorten leirejä. Tilaisuuksista saa lisätietoja oheisilta paikkakuntien yhteyshenkilöiltä sekä Esikoiset ry:n verkkosivuilta www.esikoiset.fi. Sieltä voi myös kuunnella seuroja ja muita tilaisuuksia.

Paikkakunta	Yhteyshenkilöt
Helsinki	Eero Heiliö 050 502 3560 eero.heilio@gmail.com
Hämeenlinna	Jaakko Ansaharju 040 506 3022 jaakko.ansaharju@live.com
Keitele ja Kuopio	Elisa Konttinen 040 0772 733 elisa.konttinen3@gmail.com
Lahden seutu	Hemmo Toivonen 040 514 7013 hemmo77@hotmail.com
Lappeenrannan seutu	Markku Leivo 040 0257 595 markku.leivo@gmail.com
Mikkeli	Reino Seppänen 045 6512 456 reino.seppanen@gmail.com
Padasjoki	Reijo Rantanen 040 0490 858
Pori	Pauli Heino 050 3071 750 pauli.heino.ph@gmail.com
Tampere ja Sastamala	Jouni Paloniitty 050 5723 126 jouni.paloniitty@iki.fi
Teuva	Jaakko Sukari 050 590 8221 jaakko.sukari@gmail.com
Turku	Seppo Tuominen 050 593 6800 seppo.tuominen@phpoint.fi
Utsjoki	Janne Aikio 040 9646 375 janne.aikio@yahoo.com

Tervetuloa valtakunnallisiin pääsiäisseuroihin Maskuun 30.–31.3.2024!

Maskun kirkko, Maskuntie 71

Lauantai

- Kahvitarjoilu
- 12.00 Päiväseurat
Ruoka- ja kahvitarjoilu sekä saarnaajien kokous
- 16.00 Iltaseurat
Kahvitarjoilu
- 18.30 Nuortenilta

Sunnuntai

- Kahvitarjoilu
- 12.00 Päiväseurat
Ruoka- ja kahvitarjoilu
- 16.00 Seurat
Kahvitarjoilu

Juhannusseurat Lahdessa 22.–24.6.2024

Lauantai

- 10.00 Juhannuspäivän messu
Asikkalan kirkossa, *Kirkkotie 42*
- 13–14.45 Ruokatarjoilu Joutjärven kirkossa,
Ilmarisentie 1
- 15.00 Seurat Joutjärven kirkossa
- 17.00 Nuortenilta

Yhteinen illanvietto, paikka ilmoitetaan myöhemmin

Sunnuntai

- 10.00 Sananpalvelijoiden kokous Liipolan seurakuntakeskuksessa (kahvitarjoilu klo 9.30), *Ostoskatu 7*
- 13.00 Seurat Joutjärven kirkossa
- 15–16.45 Ruokatarjoilu
- 17.00 Iltaseurat Joutjärven kirkossa

Maanantai

- 12.00 Keskustelutilaisuus Liipolan seurakuntakeskuksessa, *Ostoskatu 7*
- 14.30 Yhdistyksen vuosikokous
Vuosikokouksen jälkeen ruokatarjoilu
- 17.00 Seurat Liipolan seurakuntakeskuksessa

Tarkemmat tiedot Esikoisten verkkosivuilta.